

Інна БОЛЬШАКОВА, Марина ПРИСТІНСЬКА

У СВІТІ СЛОВНИКОВИХ СЛІВ

**Система нетрадиційних завдань
для словникової роботи в 2 класі**

Київ

ТОВ «Редакції газет з дошкільної та початкової освіти»

2016

УДК
ББК
П

Упорядник:
Марина Пристінська, редактор газети «Початкова освіта»

Большакова І., Пристінська М.

П 32 У світі словникових слів. Система нетрадиційних завдань для словникової роботи в 2 класі: навч. посіб. — К. : Редакції газет з дошкільної та початкової освіти, 2016. — 96 с.
ISBN 978-966-451-000-1
ISBN 978-

У посібнику запропоновано систему нестандартних завдань для організації роботи на уроках у початковій школі з вивчення словникових слів у 2-му класі. Система вправ повністю відповідає змісту навчальної програми з української мови для 2-го класу. Дидактичний матеріал можна використовувати на уроках української мови, під час вивчення суголосних тем із природознавства або в позаурочний час у групі продовженого дня.

Для вчителів початкових класів, вихователів груп продовженого дня, методистів із початкового навчання, студентів педагогічних ВНЗ, батьків.

**УДК
ББК**

ISBN 978-966-451-000-1(б-ка «Шкільного світу»)
ISBN 978-617-7290-08-6

© Півторак Т. І., 2015
© М. Пристінська, упорядкування, 2015
© ТОВ «Видавничий дім «Перше вересня», допліграфічна підготовка, 2015

Зміст

До читача	3	Медаль.....	51
		Метрo	54
Алфавіт і алфавіт	5	Неділя	56
Батьківщина	9	Ознака	58
Ведмідь.....	11	Помилка і Помилка	60
Вересень.....	14	Понеділок.....	62
Вулиця	16	Портфель	64
Герой.....	20	Предмет.....	66
Диван	22	Середá.....	68
Диктант	25	Театр.....	70
Дитина	27	Учитель	73
Духмяний	30	Червоний	75
Дятел	33	Черговий.....	78
Жайворонok	36	Черевіки	80
Завдання.....	39	Четвер.....	83
Заєць	41	Читання	85
Календар.....	46	Шофер	87
Кілим.....	48	Ясен	89

До читача

Світ слів цікавий і різноманітний. Щоб вільно орієнтуватися у ньому, дитині інколи доводиться потрапляти в неприємні ситуації. У більшості випадків це пов'язано з правописом конкретного слова.

Ми пропонуємо систему цікавих і досить незвичайних вправ, які допоможуть кожному учневі навчитися писати словникові слова у веселій та невимушеній атмосфері уроку.

Що ви запам'ятовуєте найкраще? Незвичні та неочікувані події, нетипові прояви звичних явищ, ті речі, які викликали бурхливі емоції, предмети, які ви постійно бачите перед собою, ті заняття, які ви любите й готові повторювати безліч разів. Завдання посібника теж викликають здивування, необхідність використати слова кілька разів у різних ситуаціях, пробуджують емоції.

Завдання, які містяться в посібнику, дібрано так, щоб учні могли засвоїти не лише вимову, лексичне значення і правопис визначеного програмою словникового слова, а й лексичне значення та правопис деяких із найуживаніших слів конкретного семантичного ряду.

Послідовність вправ визначено логікою сприйняття кожного окремого слова: що означає, як правильно вимовляти та писати в різних граматичних формах, які є словородичі, як конкретне слово вживається і мовленні, наприклад, як частина фразеологічного звороту.

Кожне завдання є автономним. За потреби можна вибрати для виконання молодшими школярами лише те, що педагог вважає найефективнішим для певного уроку в конкретному класі, а можна виконувати всі по черзі на одному уроці.

Орієнтуйтеся на можливості учнів, етап уроку, власну педагогічну позицію. Для активізації словника учнів повертайтеся до опрацьованих слів через добу, тиждень, місяць. Дозвольте дітям розфарбовувати, малювати, заохочуйте до словотворчості. Щиро бажаємо, щоб цей посібник допоміг зробити ваші уроки цікавими й ефективними.

З повагою автори

Зверніть увагу!

Учні 2-го класу повинні засвоїти значення, вимову й написання таких слів:

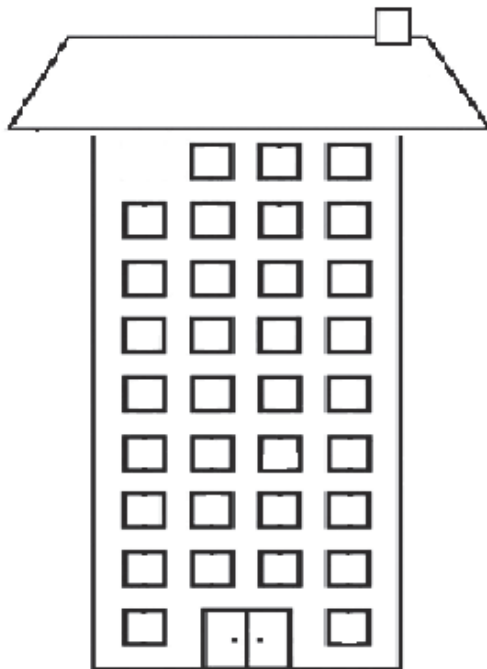
алфавіт і алфавіт, Батьківщина, ведмідь, вересень, вулиця, герой, диван, диктант, дитина, духмяний, дятел, жайворонок, завдання, заць, календар, килим, медаль, метро, неділя, ознака, помилка і помилка, понеділок, портфель, предмет, середя, театр, учитель, червоний, черговий, черевіки, четвер, читання, шофер, ясен (34 слова).

АЛФАВІТ І АЛФАВІТ

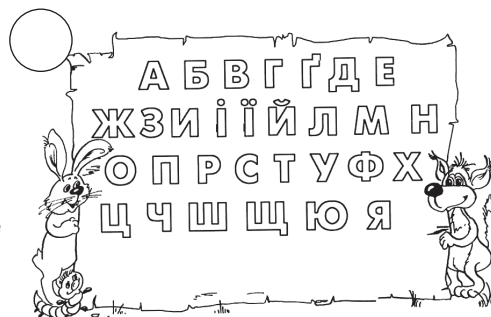
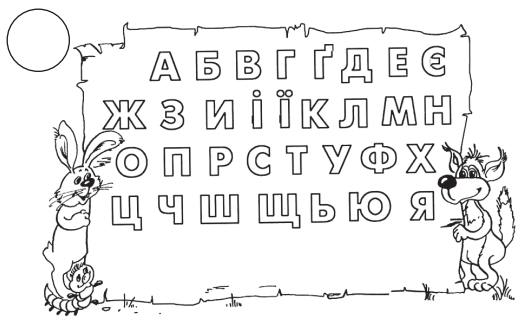
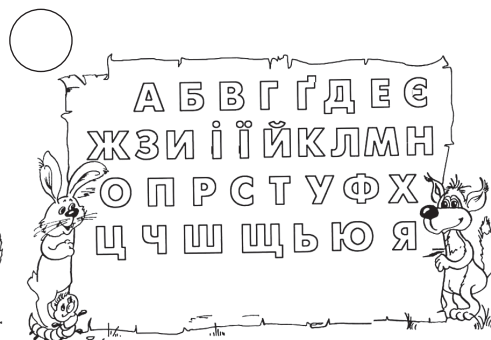
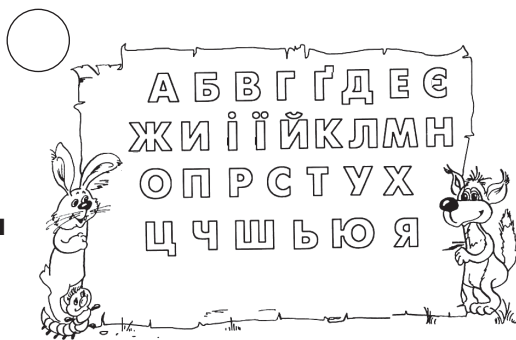
Алфавіт — сукупність літер, прийнятих у писемності якої-небудь мови і розміщених у певному усталеному порядку; азбука, абетка.

1. Напиши слово АЛФАВІТ на даху будинку. «Посели» в будинок букви, написавши їх у вікнах.

Побудуєм буквам новий дім,
Затишно і гарно буде буквам в нім,
Ми розставимо всі букви за порядком,
Ніби вийшли діти на зарядку.
Вийде справжній **алфавіт**,
Буквам всім од нас — привіт!

2. Познач алфавіт, який записали правильно, знаком «+».
Виправ помилки в інших алфавітах.
Підпиши кожний алфавіт.

3. У давнину букви називалися по-іншому та позначали певні слова.

Слово алфавіт складається з назв грецьких букв.

А — «АЛФА» та В — «ВІТА».

АЛФА + ВІТА = АЛФАВІТ.

Наші предки читали букву **А** — «АЗ»,

а букву **Б** — «БУКИ». **АЗ + БУКИ = АЗБУКА.**

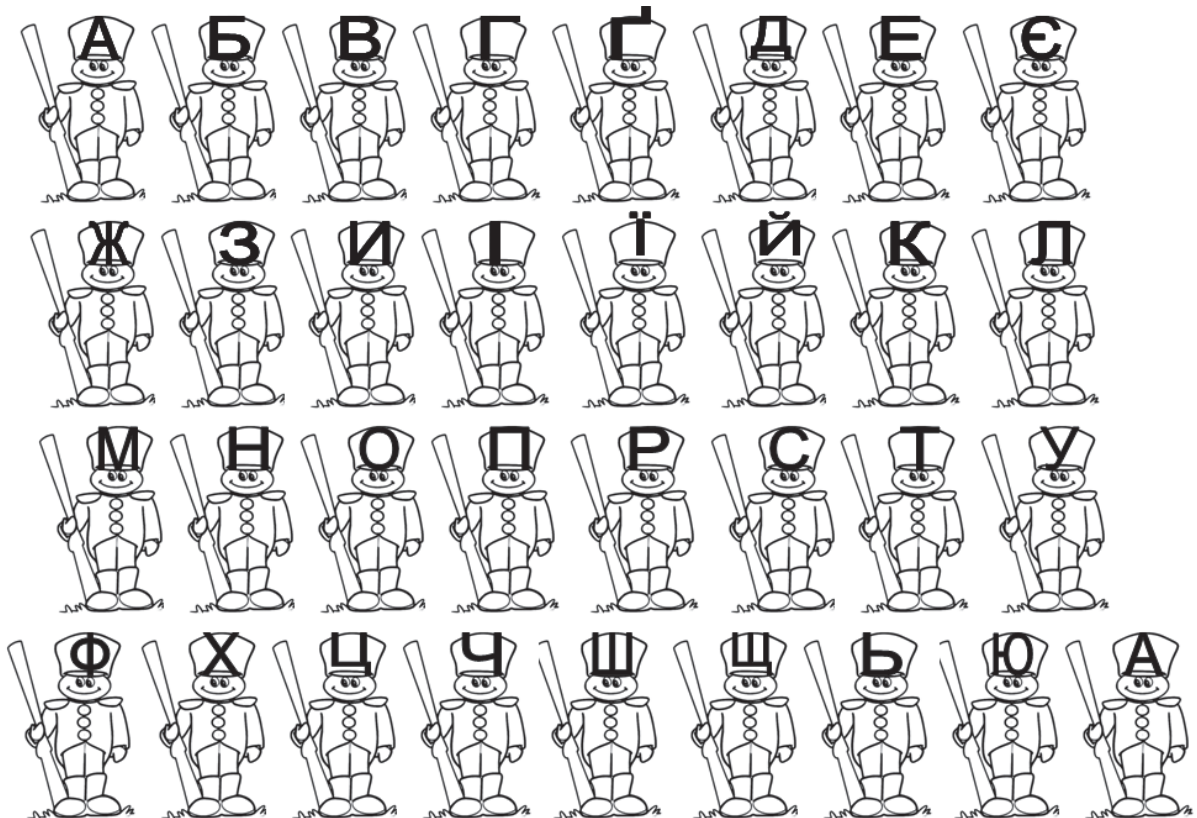
А про абетку ти вже можеш розказати сам!

А + Б = _____

4. Прочитай вірш. Підкресли слово алфавіт.

Алфа-алфа-алфавіт я пишу,
Алфа-алфа-алфавіт я розкажу,
Алфа-алфа-алфавіт — букви в ряд,
Алфа-алфа-алфавіт — буквенний парад.

5. Спиши речення. Доповни їх словами: *алфавіт, алфавіті, алфавітом, алфавіту.*

алфавіт алфавіті алфавітом алфавіту

Ми писали _____. В українському _____ 33 букви. Слова у словниках розміщують за _____. Без _____ було б важко знайти потрібне слово.

6. Прочитай вірш. Виправ помилки в слові *алфавіт.*

Пишуть слово **АЛФАВІТ**
 Всі звірята, навіть кріт.
 Пише зайчик АЛВАФІТ,
 Пише білка АЛФОВІТ,
 Пише мишка АЛВАВІТ,
 І сорока — ОЛФАВІТ.
 А їжак підняв голки:
 «Виправляйте помилки!».

ОЛФАВИТ

АЛФОВІТ

АЛВАФІТ

АЛВАВІТ

7. Обведи «зайву» рослину. Запиши за алфавітом назви дерев.

дуб клен липа осика конвалія береза

8. Обведи «зайву» тварину. Запиши за алфавітом назви домашніх тварин.

Якщо перша буква у словах однакова — дивися на другу букву!

БЕРЕЗА — БУК

Якщо однакові перші дві букви — дивися на третю!

БУК — БУЛКА

теля кошеня щеня козеня білченя порося ягня

9. Склади список дітей, записуючи їхні імена за алфавітом.

Ганна

Андрій

Іван

Данило

Юля

Яна

Софія

Віра

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

БАТЬКІВЩИНА

Батьківщина — країна, у якій народилася людина і є її громадянином; Вітчизна.

1. Допиши слово Батьківщина.

Я народилася в
Англії. Англія — моя
_____.

Я народився у США.
США — моя
_____.

Я народився в Молдові.
Молдова —
моя _____.

Я народилася
в Україні. Україна —
моя _____.

2. Виконай звуко-буквений розбір слів.

БАТЬКО

БАТЬКІВЩИНА

3. Спиши вірш.

Батьківщина — рідний край,
Батьківщина — дивограй,
Батьківщину — поважай,
Батьківщину — пам'ятай.

4. Допиши слово Батьківщина.

Безкраї поля — _____ МОЯ,

Глибокі моря — _____ МОЯ,

І гори високі — МОЯ _____,

Річки та озера — МОЯ _____,

І тато, і мама, і вся наша рідня

І рідна домівка — _____ МОЯ.

5. Виправ помилки.

Батьківщина, Батьківщина, Батківщина, батьківщина, Батьківщина

6. Допиши слова, пропущені в тексті.

Слова: Батьківщина, Батьківщину, Батьківщиною, Батьківщини, Батьківщині.

Україна — моя _____. Я шаную свою _____. Я пишаюся своєю _____.

Людина не може жити без рідної _____.

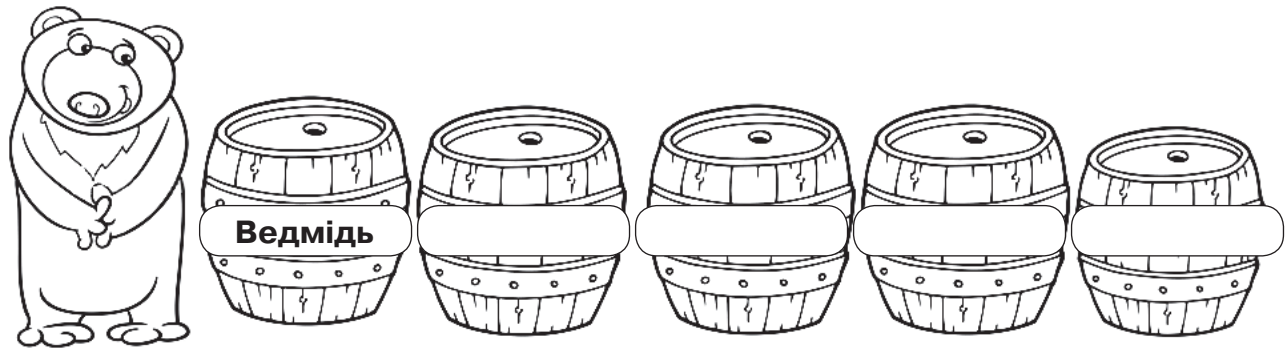
Недарма говорять: «На _____ і взимку тепло!».

ВЕДМІДЬ

Ведмідь — велика хижа тварина з незграбним масивним тілом, укритий густою шерстю. Належить до ссавців — тварин, самиці яких вигодовують дітей молоком.

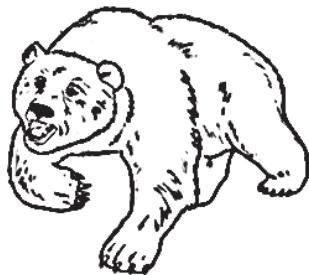
1. Підпиши діжки з медом, які належать ведмедю.

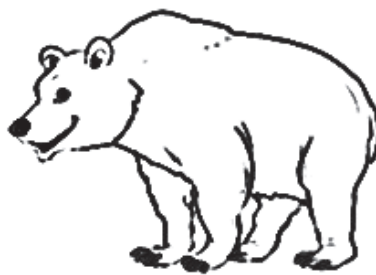
2. Прочитай. Запиши виділені сполучення слів. Знайди у тлумачному словнику їх значення.

Мідь-мідь — **клишоногий ведмідь**,
Мідь-мідь — **вайлуватий ведмідь**,
Мідь-мідь — **буркотливий ведмідь**,
Мідь-мідь — **волохатий ведмідь**.

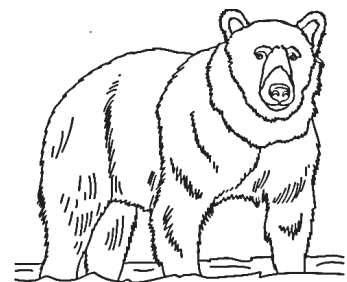
3. Допиши слово *ведмідь*.

бурий _____,

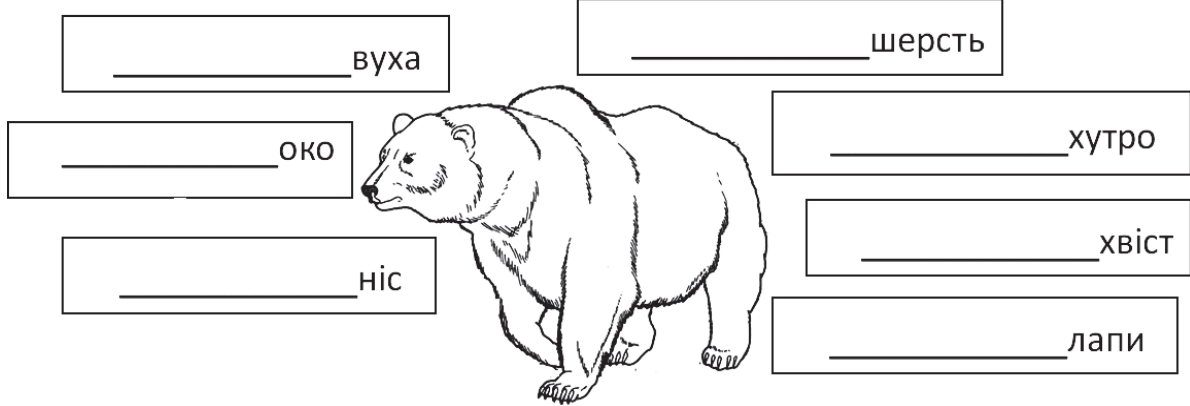

білий _____,

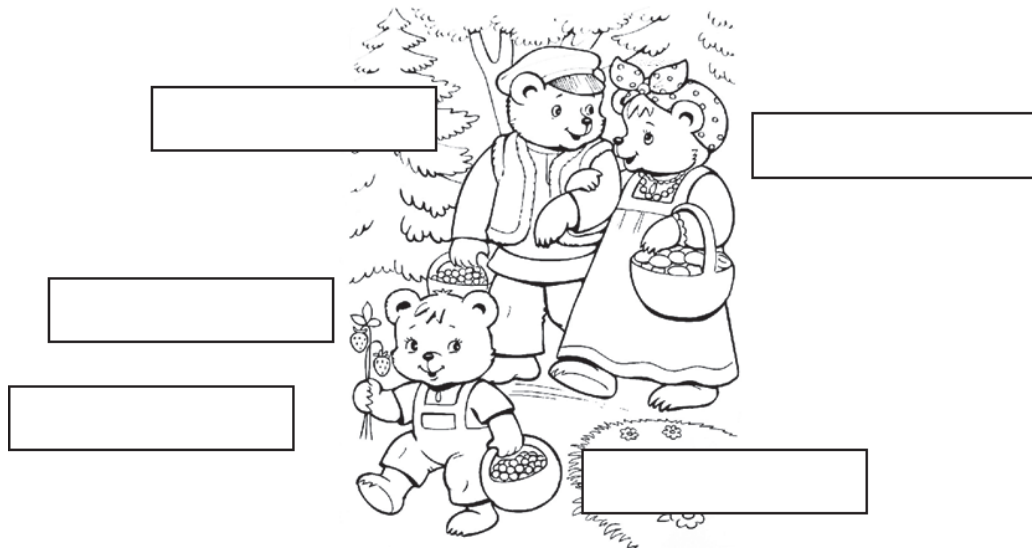

чорний _____

4. Допиши слова: *ведмежий, ведмежа, ведмеже, ведмежі.*

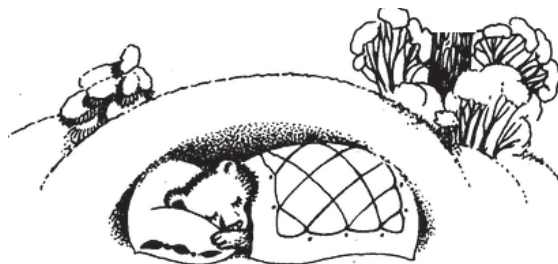
5. Запиши слова: *ведмідь, ведмедиха, ведмежа, ведмежатко, ведмеденя.*

6. Спиши. Підкресли різні форми слова *ведмідь*.

Взимку ведмідь спить у барлозі.

У ведмедя просторий барліг. Ведмедю тепло і затишно в ньому.

7. Підпиши малюнки реченнями з довідки.

Довідка. Навесні ведмідь прокидається. Взимку ведмідь спить у барлозі. Влітку ведмідь шукає їжу. Восени ведмідь впадає у сплячку.

8. Склади і запиши розповідь на тему «Ведмедикове свято».

ВЕРЕСЕНЬ

Вересень — назва дев'ятого місяця календарного року.

1. Знайди і підкресли слова, які пояснюють, чому вересень вереснем назвали.

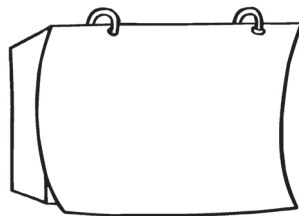
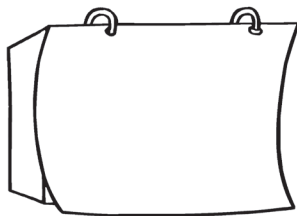

Наприкінці літа з полів збирають пшеницю, потім її молотять. Раніше казали не молотити, а **верещати**. А місяць, коли «верещать», назвали **ВЕРЕСЕНЬ**.

Молотити — діставати зерно з колосків.

2. Напиши на календарях слово *вересень*.

3. Прочитай. Випиши виділені слова. Поділи їх на склади.

Верес, **верес** розцвітає.

Вере-**вересень** настав.

Вересневий день осінній

Кличе всіх до нових справ.

4. Склади речення з поданих слів.

1. У, діти, до, школи, вересні, йдуть.

2. збирають, У, урожай, вересні.

5. Доповни речення словами.

Вересень-трудівник

Трудиться _____ цілий місяць.

Потрібно _____ овочі з городу зібрати.

Без _____ фрукти з саду не зберуть.

Задоволені люди _____ -помічником.

вересень
вересню
вересня
вереснем

6. Допиши слова: вересневий, вереснева, вересневе, вересневі.

_____ прогулянка

_____ дні

_____ сонце

_____ знахідка

_____ квіти

_____ небо

_____ погода

_____ настрой

_____ прохолода

_____ ліс

7. Прочитай текст. Обведи «зайвий» гриб. Випиши виділені сполучення слів.

У вересневому лісі багато грибів. **У вересні** жовтіють лисички. Червоніють сиріжки **під вересневим сонцем**. **Після вересневого дощу** виріс білий гриб. Під ялинкою з'явився маслюк.

можна завд. десь поміняти
місцями, тільки 1 не рухати, 4
і 5 не розлучати

вулиця

ВУЛИЦЯ

Вулиця — місце, призначене для проїзду транспорту та ходіння. Зазвичай вулиця по обидва боки оточена будинками.

1. Прочитай. Випиши виділені слова.

Вули-вули-**вулиця**,

Вулиця — без кінця,

Вули-вули-**вуличка**,

Вуличка-гулялочка.

Вулицею ми йдемо

І морозиво їмо.

Вулицю ми добре знаєм,

Кращої **вулиці** немає.

2. Прочитай. Випиши з тексту виділені слова.

У давнину словом **вулиця** чи гулиця називали місце під відкритим небом біля чийогось двору, під вербами біля ставка чи за городами. Там сільська молодь збиралася на гулянку (гулицю чи **вулицю**) — літню молодіжну розвагу. Хлопці та дівчата співали, танцювали, грали в ігри.

Пізніше **вулицею** називали місце між будинками у селах, а потім і в містах.

3. Розглянь малюнок села. Вибери місце для гулиці — вулиці. Підпиши його словом **вулиця**.

ВУЛИЦЯ

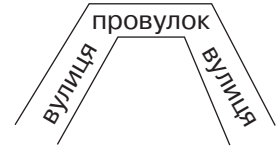
4. Виконай звуко-буквений розбір слів.

ВУЛИЦЯ

ВУЛИЧКА

ПРОВУЛОК

Провулок — невелика, зазвичай коротка вулиця, яка слугує з'єднанням двох більших вулиць.

5. Допиши подані слова у сполучення слів.

Слова: вулиця, вуличка, провулок.

Широка _____, центральна _____,

маленька _____, вузький _____,

тиха _____, короткий _____.

6. Допиши слова у сполучення слів. Розфарбуй указані предмети та домалюй ті, яких немає на малюнку. З'єднай лінією підписи та зображення.

вулиці вулиця вулицею вуличний вуличне вулична

Їде по _____

_____ ліхтар

Широка _____

_____ каміння

Їде _____

_____ лава

7. Допиши слово з довідки, протилежне за значенням, за зразком.

Зразок. Стара вулиця — нова вулиця.

1. Широка вулиця — _____.

2. Коротка вулиця — _____.

3. Світла вулиця — _____.

4. Гомінка вулиця — _____.

5. Велика вулиця — _____.

Довідка: вузька, довга, маленька, тиха, темна.

8. Прочитай текст. Встав потрібні слова. Підпиши малюнки.

вулиця вулиці вулицю

Які бувають вулиці?

Пряма, довга, широка _____ з твердим покриттям та деревами чи квітами вздовж _____ називається проспект.

Набережною називають _____ вздовж річки. Якщо посеред _____ є алея з деревами та лавами для відпочинку, то це бульвар.

А провулок з'єднує дві _____. Якщо _____ має крутий підйом — це узвіз.

Намалюй різні вулиці.

ПРОСПЕКТ	НАБЕРЕЖНА	БУЛЬВАР	УЗВІЗ

9. Прочитай. Випиши виділені сполучення слів.

Вуличний ліхтар

На бульварі жив **вуличний ліхтар**. Вдень вуличний ліхтар спав. Вночі **вуличним ліхтарем** милувалися, бо він освітлював вулицю. **Вуличного ліхтаря** засмучувало, що він світить лише вночі. Діти подарували **вуличному ліхтарю** смайлик. Тепер вночі ліхтар світить, а вдень — усміхається.

10. Напиши назви вулиць.

На **В**еселій вулиці жив смішливий кіт.
На **П**ідземній вулиці жив сліпенький кріт.
На **К**вітковій вулиці жило зайченя.
Такі різні вулиці знаєш ти і я.

**НАЗВУ ВУЛИЦІ ПИШИ
З ВЕЛИКОЇ БУКВИ!**

вулиця **С**адова

11. Спиши ті речення, які відповідають малюнку.

Діти граються на вулиці.
Діти переходять вулицю.
По вулиці їде машина.
По вулиці їде автобус.
Пішохідний перехід позначений знаком.
Пішохідний перехід не позначений.

ГЕРОЇ

Герої — видатна своїми здібностями і діяльністю людина, яка виявляє відвагу, самовідданість і хоробрість у бою і праці.

Герої — головна дійова особа літературного твору.

Леонід Каденюк — герой України.

Лисичка і півник — герої казки.

1. Спиши виділені слова.

В Україні українцям присвоюють звання **Герой України**. **Героями України** можна стати за здійснення героїського вчинку чи за видатне трудове досягнення. Усім **героям України** вручається орден. Першим **Героєм України** став академік Борис Патон.

Пиши **Герой України** з великої букви!

2. Прочитай. Спиши.

Герой **Україну** свою захищає,
Герой **Україну** свою боронить,
Герой **України** не помирає,
В серцях буде вічно він жить.

3. Доповни речення словами: *герой, героїчний, героєм, героїв, героя, герою.*

Кожний _____ здатний на _____ учинок. Люди пишаються _____ . Українці шанують _____ . Усі розповідають про вчинок _____ . Діти дарують _____ квіти.

4. Випиши виділені слова.

Героями українського мультфільму є козаки.

Ці **герої** відважні й веселі.

Героям доводиться рятувати людей від зла.

Цих **героїв** люблять за винахідливість та сміливість.

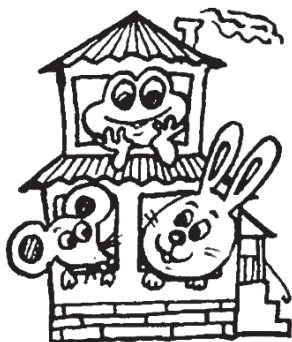
5. Допиши слово герої або герої.

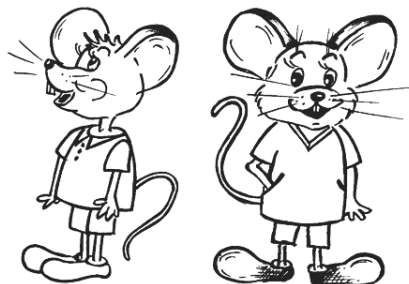
_____ казки «Колобок»

_____ казки «Ріпка»

_____ казки «Теремок»

_____ казки «Колосок»

6. З'єднай лініями слово героїчний зі словами, якими можна його замінити.

ГЕРОЇЧНИЙ

ВІДВАЖНИЙ

ДОБРИЙ

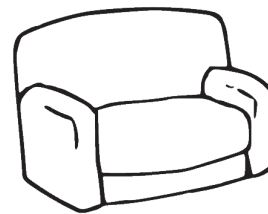
ДОБЛЕСНИЙ

ЧЕСНИЙ

РОЗУМНИЙ

СМІЛИВИЙ

ДИВА́Н

Дива́н — різновид великих м'яких меблів для сидіння і лежання.

1. Прочитай. Випиши виділені слова.

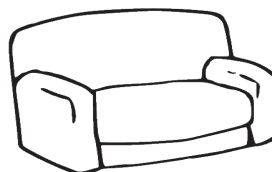
Диво, **диво**, **дивина**!
Не **диван** — галявина!
На **дивані** — квіти!
На дивані — віти!
На дивані сидить слон!
Не диван — **диванний** сон!

2. З'єднай лінією слова і малюнки. Зроби звуковий розбір слів.

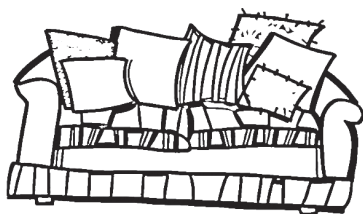

ДИВАН

ДИВАНЧИК

3. Доповни словосполучення словами: диван, диваном, дивані, дивана.

_____ з подушками

милуватися _____

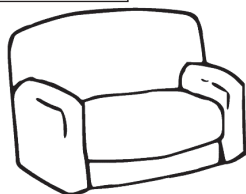
сидіти на _____

кімната без _____

4. Закресли «зайві» речі в магазині «Меблі». Виправ помилки на цінниках.

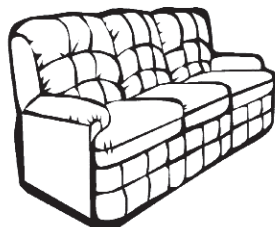
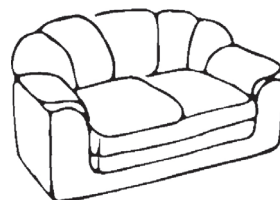
ДІВАНЧИК

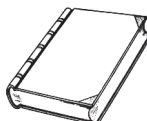
ДИВАН

ДЯВАН

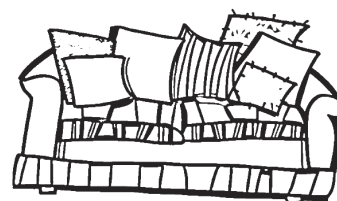
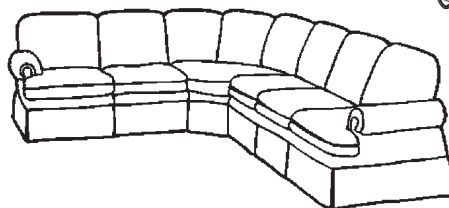

ДИВАН

ДВАН

ДЕВАН

5. Допиши слово *диван*, за потреби змінюючи його. Розфарбуй кошенят.

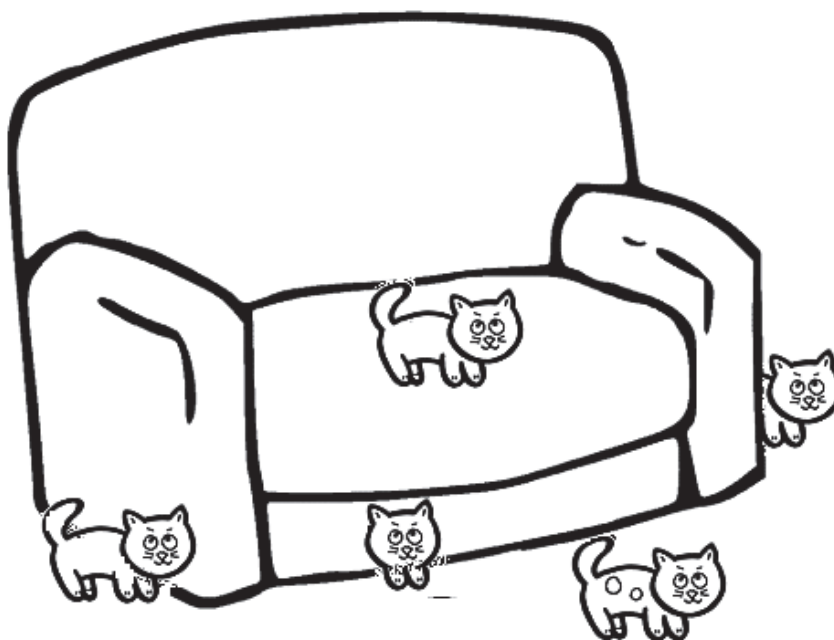
Сіре кошеня сидить на _____.

Руде кошеня — біля _____.

Чорне кошеня — за _____.

Біле кошеня — під _____.

Плямисте кошеня — перед _____.

6. Прочитай. Підкресли слова, які називають дії дивана.

Жив-був Диван Диванович,
З ним жив Іван Іванович.
Іван Іванович сидить,
Диван Диванович — рипить.
Іван Іванович сміється,
Диван Диванович — трясеться.
А спить Іван Іванович,
То й спить Диван Диванович.

7. Випиши дії, які роблять із диваном у твоїй родині.

сидимо
відпочиваємо
виготовляємо
ремонтуюмо
складаємо
збиваємо
розбираємо
розкладаємо
спимо

Ми (що робимо?) _____ на _____.

Ми (що робимо?) _____ на _____.

Ми (що робимо?) _____ (що?) _____.

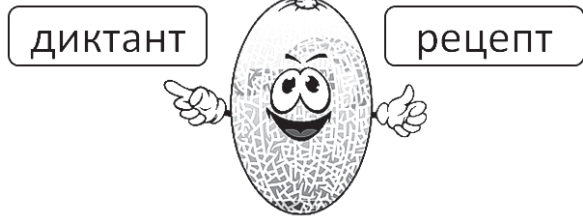
ДИКТА́НТ

Дикта́нт — письмова робота, вправа для засвоєння або перевірки грамотності, що полягає в записуванні тексту, який диктується.

1. Прочитай. Запиши виділені слова.

Диня **диктант** диктувала,
Дині **диктант** записали,
Дивиться диня **концепт**,
Замість **диктанту** — **рецепт**.

Концепт — загальне поняття, думка.

2. Допиши на дошці слово **диктант** стільки разів, скільки поміститься. Порахуй кількість записаних слів.

МОЛОДЕЦЬ!

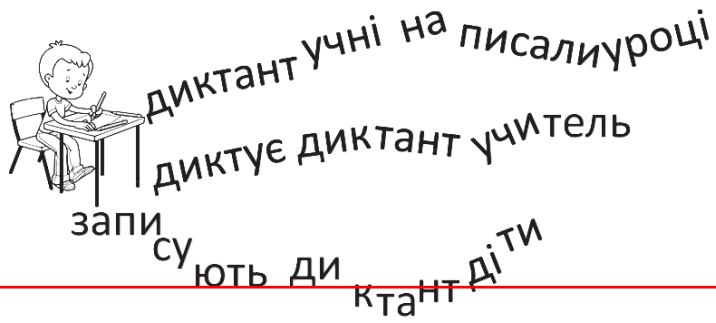

У мене ___ слів

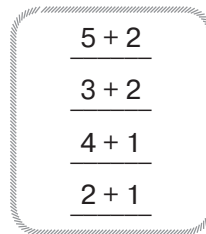
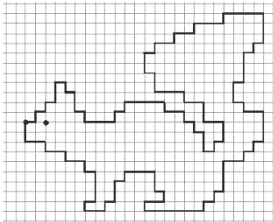
3. Виправ помилки у словах.

ДЕКТАНТ ДІКТАНТ ДИКТАН ДИКАНТ ДИКТОНТ

4. З поданих слів склади і запиши 3 речення.

5. Допиши слово **диктант**.

графічний _____, математичний _____, словниковий _____

6. Випиши виділені слова. З одним із них склади речення.

Як Буратіно **диктант** писав

- Попрацюємо над **диктантом**, — сказала Мальвіна.
- Може краще **без диктанту?** — запитав Буратіно.
- Ні. Приготуй **для диктанту** чорнило та перо. Під час **диктанту** уважно слухай слова, що я диктую.
- Знову ці **диктанти**, — забуркотів Буратіно.

Перо — застругана велика пір'їна гуся, лебедя чи ворони, що в давнину використовувалась для писання.

Чорнило — водний розчин певного барвника, що використовується для писання.

ДИТІНА

Дитина — маленька дівчинка або маленький хлопчик.

Дитина — для своїх батьків син або дочка незалежно від їхнього віку.

Дитина — іноді так кажуть про наївну, недосвідчену людину.

1. Прочитай. Випиши виділені слова.

Дитина, **дитина** грає біля тину.
Дитину, **дитину** шукають біля тину.
Дитині весело й цікаво,
З **дитиною** ти розмовляй ласкаво.

2. Допиши слова: дітей, дитина, діти.
Придумай: хлопчик чи дівчинка третя дитина, яку тато тримає на руках. Дай дитині ім'я. Розмалюй малюнок.

У родині Петренків троє _____.

Перша _____ — дівчинка Оля.

Друга _____ — хлопчик Івась.

Третя _____ — _____.

_____.

Усі _____ люблять тата і маму.

3. Обведи кожне слово різним кольором. Склади і запиши речення.

дитина грається щодня
кубиками маленька

4. Допиши слова дитина або діти.

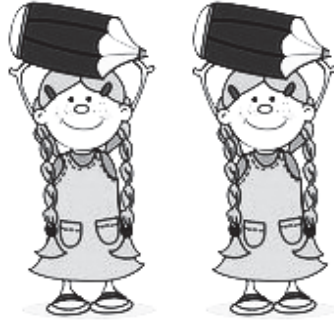
_____ любить грати м'ячем.

_____ люблять грати м'ячем.

_____ любить малювати.

_____ люблять малювати.

5. Допиши слова: дитячий, дитяча, дитяче, дитячі.

_____ светр

_____ куртка

_____ рукавиці

_____ джинси

_____ шкарпетки

_____ спідниця

6. Склади і запиши розповідь за малюнком.

ДУХМ'ЯНИЙ

Духмяний — який має сильний, приємний запах.
Близькі за значенням: **ароматний, запашний, пахучий.**

1. Прочитай. Обведи правильний вираз.

духмяний вигляд

духмяний звук

духмяний смак

духмяний дотик

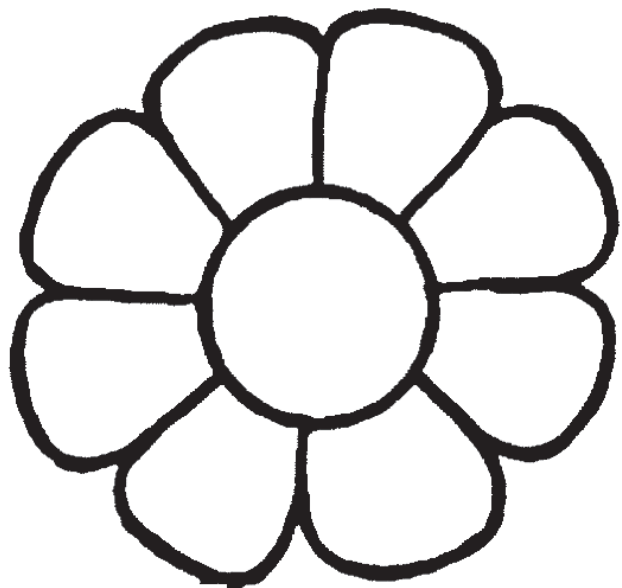
духмяний запах

2. Підкресли слова, якими можна замінити слово **духмяний**.

АРОМАТНИЙ ВЕСЕЛИЙ ПАХУЧИЙ ПРИЄМНИЙ ЗАПАШНИЙ

3. Напиши на пелюстках квітки слово **духмяний**.

Мяний-мяний — запах **духмяний**,
Мяний-мяний — **духмяний**, пахучий,
Мяний-мяний — **духмяний**, приємний,
Від квітів, і сонця, і трав невід'ємний.

4. Виконай звуко-буквений розбір слів.

ДУХМЯНИЙ

МОРКВЯНИЙ

5. У назвах зображених рослин є слово *духмяний*. Доповни назви цих рослин словами: *духмяний, духмяна*.

_____ горошок

_____ перець

_____ фіалка

6. Прочитай текст.

Найбільша квітка у світі називається Рафлезія Арнольда. Вона має сильний, але неприємний запах. Пахощі квітки приваблюють мух, які люблять їдкі та гнилісні запахи.

Чи можна назвати цю квітку духмяною?

Чи можна цю квітку назвати духмяною? Запиши.

Квітку _____ можна назвати _____, тому що _____

7. Допиши слова: *духмяний, духмяна, духмяне, духмяні* там, де потрібно.

_____ запах квітів, _____ книжка,

_____ вікно, _____ груша,

_____ канікули, _____ компот,

_____ варення, _____ урок.

7. Допиши слова: духмяний, духмяна, духмяне, духмяні там, де потрібно.

_____ запах квітів, _____ книжка,
_____ вікно, _____ груша,
_____ канікули, _____ компот,
_____ варення, _____ урок.

8. Допиши слова: духмяний, духмяна, духмяне, духмяні.

_____ цукерка

_____ тістечко

_____ запах

_____ хлібці

_____ торт

_____ печиво

9. Доповни речення словами: духмяна, духмяною, духмяну, духмяної.

Ромашка лікарська — _____ квітка. Цією _____ рослиною можна вилікувати багато хвороб. Влітку збирають цю _____ квітку. А взимку для лікування простуди заварюють чай із _____ ромашки.

10. Спиши текст (завдання 9), замінюючи слово духмяна на слова, близькі за значенням.

ДЯТЕЛ

Дятел — лісовий птах із довгим, гострим та міцним дзьобом, який добуває їжу з щілин кори дерева.

1. Прочитай вірш. Напиши слово дятел у хмарках.

Дядько дятла зазивав,
Дядько дятла пригощав,
Дядько дятла напував,
Дятел дядьку дякував.

2. З'єднай лінією слова і малюнки. Виконай звуко-буквений розбір слів.

ДЯТЕЛ

ДЯТЛИХА

ДЯТЛЕНЯ

Дятлиха — самка дятла (дівчинка).

Дятленя — пташеня (дитинча) дятла.

3. Допиши слово дятел.

чорний _____

сірий _____

строкатий _____

4. Прочитай. Намалюй дятла на деревах. Зроби підписи до малюнків.

Тел-тел-тел на березі дятел,
Тел-тел-тел на ялині дятел,
Тел-тел-тел на каштані дятел,
Тел-тел-тел і на дубі дятел.

На березі — дятел.

На _____.

На _____.

На _____.

5. Доповни речення словами: дятлів, дятла, дятлу, дятленят, дятленяток, дятлові, дятлом, дятленятами.

У гнізді _____

Гніздо _____ знаходиться у дуплі дерева.

Щоб _____ облаштувати гніздо для _____,
потрібно принести сухі травинки та пір'їнки.

Після появи _____ дбайливому _____
потрібно приносити їжу.

Цікаво спостерігати за _____ та _____ біля дупла.

Дбайливий — який дбає, піклується про кого- або що-небудь.

6. Допиши слова: дятлів, дятлова, дятлове, дятлові.

_____ очі

_____ голова

_____ пір'я

_____ дзьоб

_____ хвіст

_____ лапки

7. Напиши текст про дятла, даючи повні відповіді на запитання. Користуйся виділеними словами в запитаннях та словами в дужках.

Хто такий **дятел**? (Риба, комаха, птах.) Дятел — птах.

Де **живе дятел**? (У річці, у лісі.) _____

Який **дятел** за розміром? (Великий птах, невеликий птах.) _____

Яке **в дятла пір'я**? (Пістряве, строкате, чорно-біле.) _____

Який **дятлів дзьоб**? (Міцний, короткий, довгий, чорний.) _____

Що є **на голові дятла**? (Червона пляма, червоне пір'я, червона шапочка.) _____

8. Продовж речення, користуючись словами з довідки.

Дятел корисний птах, тому що _____

Довідка: красиво літає, поїдає шкідників, дістає шкідливих комах із-під кори дерев, рятує дерева, гарно співає, танцює, годує дятленят.

ЖАЙВОРОНОК

Жайворонok — польова чи степова співуча пташка сірого кольору, трохи більша за горобця.

1. Обведи жайворонка.

2. Прочитай. Підкресли слово жайворонok.

Воро-воро-воронок,
Прилетів жайворонok,
Воро-воро-воронок,
Щебетав жайворонok,

Воро-воро-воронок,
З'їв жука жайворонok,
Воро-воро-воронок,
Звив гніздо жайворонok

3. Встав пропущені букви.

ЖА _ ВОРОНОК

ЖАЙВ _ РОНОК

ЖАЙВОР _ НОК

Ж _ ЙВОРОНОК

ЖА _ В _ РОНОК

ЖАЙВ _ Р _ НОК

4. Допиши слово жайворонка. З'єднай лініями напис та зображення частин тіла птаха.

_____ голова

_____ очі

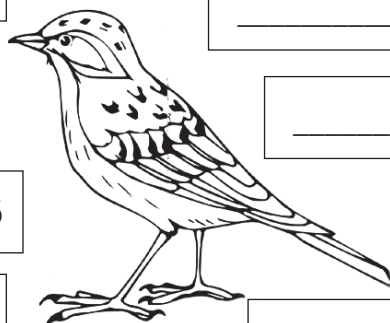
_____ дзьоб

_____ лапи

_____ пір'я

_____ хвіст

_____ кігті

5. Спиши вірш.

Жайвір-жайворонок над полем літає,
Жайвір-жайворонок діток вітає,
Жайвір-жайворонок **дзвенить** і співає,
Жайвір-жайворонок весну закликає.

Жайвір — так зрідка називають жайворонка.

6. З'єднай малюнки і слова. Виконай звуко-буквений розбір слів.

ЖАЙВІР

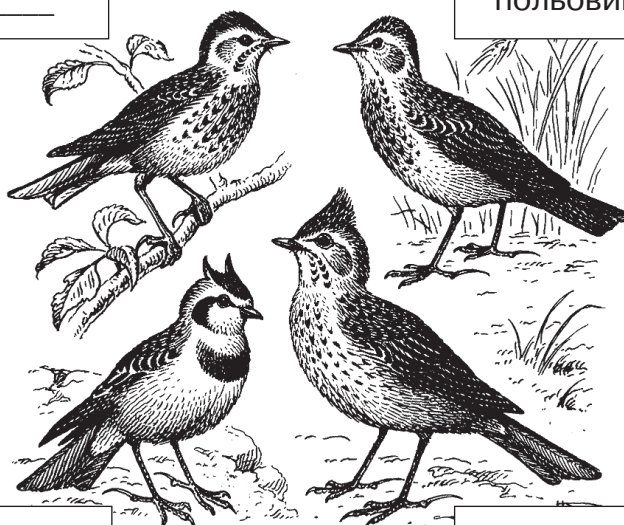

ЖАЙВОРОНОК

7. Прочитай. Доповни словосполучення словом *жайворонок*.

лісовий _____

польовий _____

рогатий _____

чубатий _____

8. Допиши речення, використавши словосполучення з попередньої вправи.

У полі живе _____.

У лісі живе _____.

У лузі живе _____.

9. Доповни текст словами: жайворонок, жайвороняча, жайворонка, жайворонку, жайвір.

Найкращий співець полів — _____.

Навесні над полями лунає _____ пісня.

Коли на _____ полює орел, він ховається.

Жодному _____ не важко згорнути крила та «впасти» донизу як камінець.

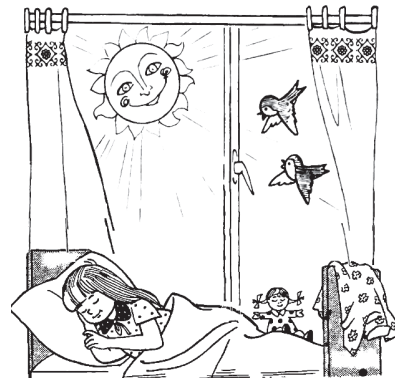
Тільки перед самою землею _____ розпрямляє крила та приземляється.

10. Доповни текст словами: жайворонків, жайворонки, жайвороняче, жайворонка, жайворонята.

У гніздечку _____

Своє гніздо _____ в'ють на землі. Викопають ямку. Потім _____ гніздо вимостять травою та пір'ям. Самка _____ відкладе яйця. А згодом з'являться _____. Дбайливі _____ годують дітей зерном та комахами.

11. Коли так кажуть? Людей теж називають жайворонками. Але не всіх, а тих, хто рано прокидається. А того, хто любить поспати, кличуть совою. Підпиши малюнки словами: сова чи жайворонок.

ЗАВДАННЯ

Я готую домашнє завдання.

Завдання — наперед визначений, запланований для виконання обсяг роботи, справи тощо.

Моє завдання — стати космонавтом.

Завдання — мета, до якої прагнуть; те, що хочуть здійснити.

Учителька дала Миколі завдання: чергувати в класі.

Завдання — настанова, розпорядження виконати певне доручення.

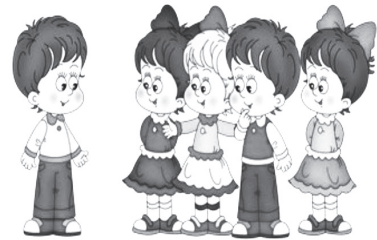
1. Прочитай. Допиши слово завдання.

Дання-дання — моє завдання,

Дання-дання — твоє завдання,

Дання-дання — його завдання,

Дання-дання — її завдання.

Моє _____, твоє _____,

його _____, її _____.

2. Виконай звуко-буквений розбір слова.

ЗАВДАННЯ

3. Допиши слово завдання. Познач знаком «+» завдання, яке, на твою думку, одержали учні.

цікаве _____

легке _____

незвичайне _____

домашнє _____

складне _____

4. Допиши слова: завдання, завданням, завданні, завданню.

_____ на уроці

На уроці ми виконували складне _____.

Всі були задоволені виконаним _____.

Тільки у Дмитрика була помилка в _____.

Завдяки цьому _____ ми навчилися робити аплікацію.

5. Допиши слова: завдання, завдань, завданнями, завданні, завданнях.

У Люби одне _____, а в Олени багато _____.

Люба швидко виконала _____, а Олена довго працювала над _____.
Люба зробила дві помилки у _____, і Олена зробила дві помилки в усіх _____.
Хто краще попрацював?

перенести сюди щось із попередньої сторінки

ЗАЄЦЬ

Заєць — невеликий полохливий звірок, із куцим хвостом, довгими задніми ногами і довгими вухами. Належить до гризунів — тварин із дуже розвиненими передніми зубами, пристосованими для гризіння.

1. Знайди і підпиши всіх зайців.

Blank boxes for labeling: [] [] [] [] [] [] [] []

ЗАЄЦЬ

2. Прочитай. Випиши виділені сполучення слів. Склади свої.

довговухий

полохливий

сіренький

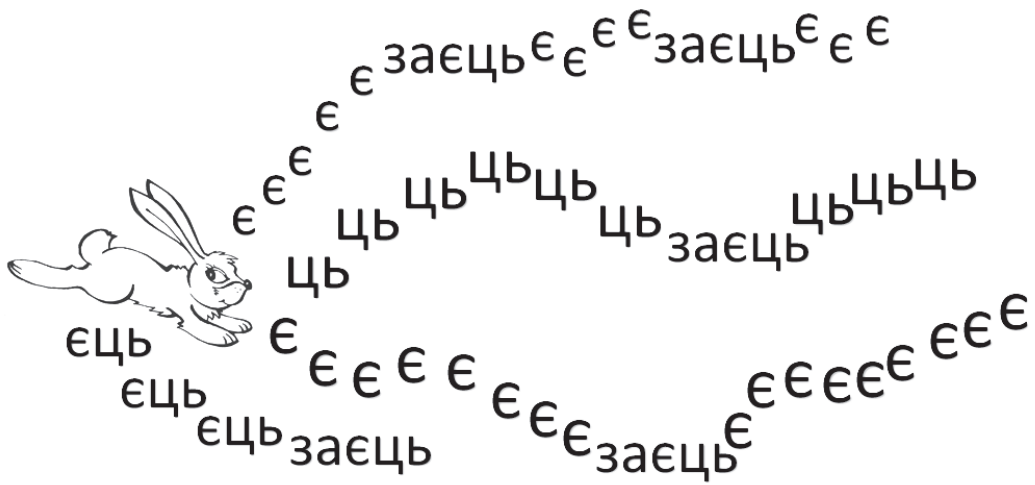
лякливий

біленький

куцохвостий

Єць-єць-єць — **сіренький заєць**,
 Єць-єць-єць — **куцохвостий заєць**,
 Єць-єць-єць — **довговухий заєць**,
 Єць-єць-єць — **полохливий заєць**.

3. Обведи слово заєць.

4. Знайди і розфарбуй усіх зайчиків. Доповни речення словами.

- _____ сидить у ящику на _____.
- _____ сидить у _____.
- _____ заліз у _____.
- _____ намалювали на _____.
- _____ виглядає з _____.
- _____ висить на _____.
- _____ сидять у _____.

5. З'єднай малюнки та слова. Виконай звуко-буквений розбір слів.

ЗАЄЦЬ

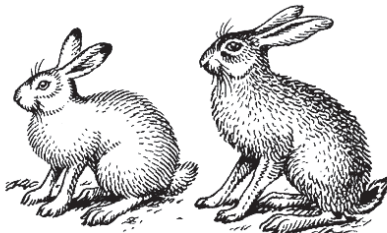

ЗАЙЧЕНЯ

ЗАЙЦІ

6. Прочитай. Запиши одне речення на вибір.

заєць-біляк

заєць-русак

Заєць-біляк і заєць-русак дуже схожі. Восени заєць-біляк міняє шубку з сірої на білу. А заєць-русак узимку залишається сірим. Заєць-біляк меншого розміру. У зайця-біляка вуха та передні лапки коротші.

7. Допиши слова: заячий, заяча, заяче, заячі.

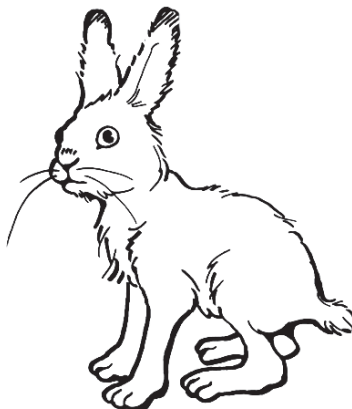
ОКО _____

ВУСА _____

НІС _____

ОЧІ _____

ЛАПИ _____

ВУХА _____

ШУБКА _____

ХУТРО _____

ХВІСТ _____

8. Напиши розповідь про зайця. Користуйся виділеними словами у запитаннях та словами в дужках.

Де живе заєць? (У річці, у лісі.) _____

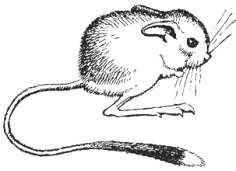
Яка у зайця шубка? (Біла, сіра, пухнаста, м'яка, синя, гладка.) _____

Які вушка у зайчика? (Довгі, короткі, чутливі.) _____

Який хвіст у зайця? (Довгий, короткий, куций, пухнастий.) _____

Що їсть зайчик? (Моркву, капусту, траву, кору дерев, яблуко.) _____

9. Допиши слово заєць.

земляний _____, морський _____, риба морський _____

10. Спиши.

зайчиха

зайченя

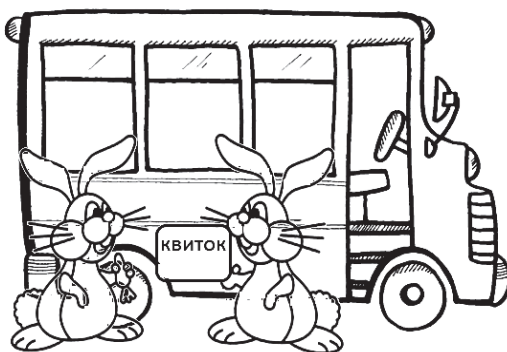
зайченятко

заєць

Заяча сім'я

У зайця та зайчихи є маленькі зайченята. Зайчиха годує зайченят. Зайченята граються м'ячиками.

11. Коли так кажуть? Заєць в автобусі.

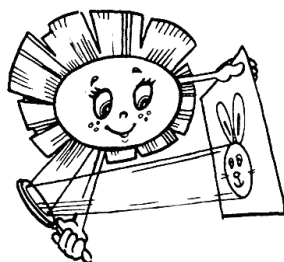

Коли людина стає «зайцем»?

Про людину, яка їде без квитка в потязі, автобусі, тролейбусі, трамваї, кажуть, що вона їде *зайцем*.

Про людину без квитка в кіно чи театрі теж кажуть «заєць».

12. Коли так кажуть? Сонячний зайчик.

Сонячний зайчик — це світла плямка від сонячного промінця, яка відбивається від блискучої поверхні. Ця рухлива плямка світла пробивається крізь листя дерев, відбивається від дзеркальця чи металевої таці тощо.

КАЛЕНДАР

Календар — таблиця з послідовним переліком усіх днів року за місяцями.

February 2014

Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday	Sunday
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

Календар — розподіл занять, роботи, змагань тощо за днями, місяцями.

1. Доповни речення словами: календарі, календарях, календарем, календарями, календарем.

Які бувають _____

Є відірвні _____.

У таких _____ кожен аркуш — окремий день. Закінчився день —

відірвали аркуш. Перекидним _____ та настільними

 _____ користуються люди, які складають список

справ заздалегідь. А настінним _____ користуються всі,

хто проходить біля стіни, де він висить.

2. Допиши слова: календар або календарі.

відривний _____, відривні _____

перекидний _____, перекидні _____

February 2014						
Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday	Sunday
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

February 2014						
Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday	Sunday
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

February 2014						
Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday	Sunday
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

настінний _____, настінні _____

3. Доповни речення словами: календар, календарі, календаря, календарю, календарем. Дай відповідь на запитання.

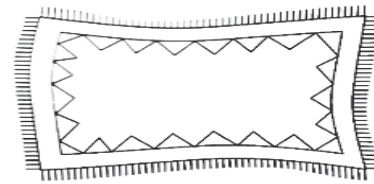
Незвичайний календар

Дітям подарували _____.

На _____ було написано всі дні місяця. Але не звичайний цей _____, а з сюрпризом.

Наприкінці дня підходиш до _____ та дістаєш подарунок. Діти дякували _____ за цукерки. Зручно користуватися _____ тому, хто працюючий. Чому?

КІЛИМ

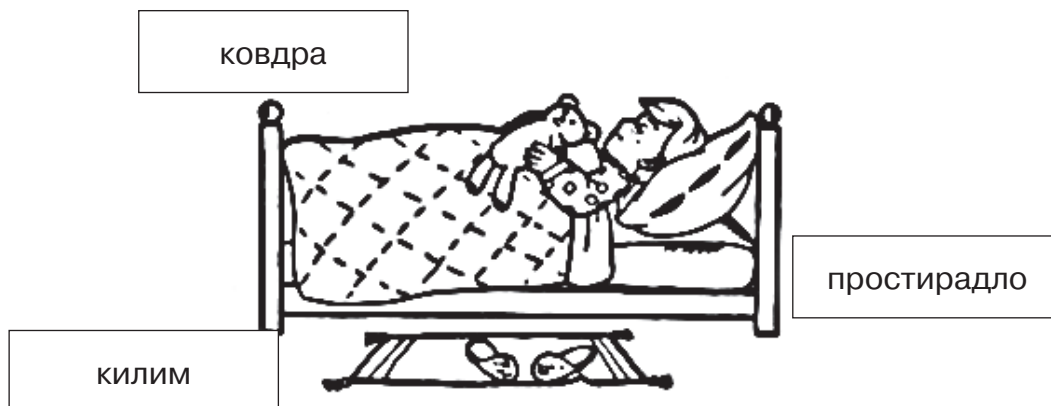

Кілим — виріб для вкривання підлоги, оздоблювання стін.

Найчастіше буває прямокутної, квадратної чи овальної форми з візерунками чи малюнками. Килими виготовляють із ниток.

Виріб — вироблена, виготовлена з чогось річ, предмет для домашнього користування.

1. З'єднай слова і малюнки предметів.

2. Розфарбуй і підпиши килими. З'єднай підписи та їх зображення.

Кили-кили — **килим білий**,
Кили-кили — **килим синій**,
Кили-кили — **килим жовтий**,
Кили-кили — **килимок зелений**,
Різнобарвні килими
Дають тепло під час зими.

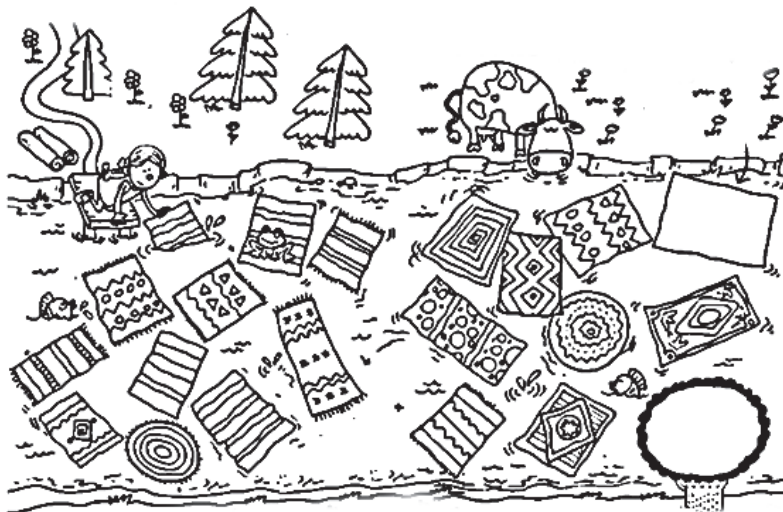
білий _____

жовтий _____

синій _____

червоний _____

оранжевий _____

3. З'єднай слова і малюнки. Виконай звуко-буквений розбір слів.

КИЛИМ

КИЛИМОК

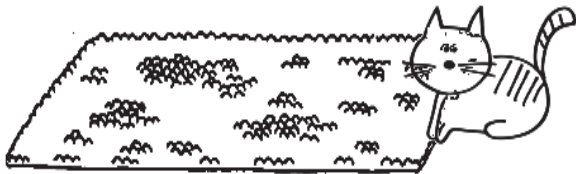
КИЛИМОЧОК

4. Підпиши малюнки: *на килимі, під килимом, біля килима, перед килимом.*

Де кошеня?

5. Випиши виділені слова та сполучення слів.

Килими

Кімната затишна та красива завдяки **килимам**. На стіні висять **маленький килимок** та **великий килим**. Вкриває підлогу **килимова доріжка**. Песик Дружок спить **на прямокутному килимочку**. Кошеня Пушок спить **на круглому килимку**. Іграшковий слоник вкритий **пухнастим килимочком**.

6. Спиши текст.

Як доглядати за килимами?

Килими виготовляють із ниток. Щоб килими були чистими, килимки перуть та прасують. Великі килими чистять щітками.

7. Коли так кажуть?

барвистий осінній килим,

різнобарвний весняний килим

8. Прочитай вірш. Склади речення про килим-самоліт.

Килим-самоліт у небесах летить,
На килимі-самольоті джин сидить,
Килим-самоліт — чарівний літачок.
Килим-самоліт з дитячих казочок.

МЕДАЛЬ

Меда́ль — знак для нагороди за особливі заслуги, трудові та бойові подвиги. Здебільшого це кругла пластинка, виготовлена з металу (золота, срібла тощо) з написом і зображенням.

Меда́ль — знак, що вручається за відмінні успіхи випускникам навчального закладу, а також учасникам різних конкурсів, змагань, оглядів тощо.

Меда́ль — знак, що вручається учасникам виставки за високу якість експонатів; тваринам (собакам, коровам тощо) — за породистість або інші якості.

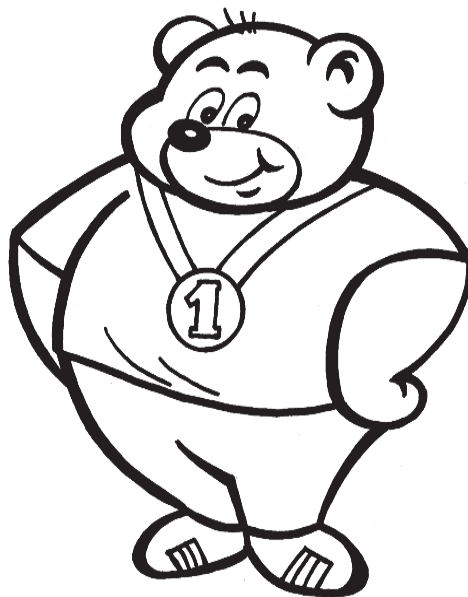
1. Прочитай. Допиши слово медаль.

Мед-мед-мед — медаль солодку,
Мед-мед-мед — медаль духмяну,
Мед-мед-мед — медаль медову,
З меду кіт зробив медаль.
Мед-мед-мед — медаль солодку,
Мед-мед-мед — медаль духмяну,
Мед-мед-мед — медаль медову,
З меду з'їв ведмідь медаль.

солодка _____,

медова _____,

духмяна _____

2. Виконай звуко-буквений розбір слова.

МЕДАЛЬ

МЕДАЛЬКА

3. Доповни речення словом *медалі*.

З чого роблять _____

Зазвичай усі _____ виготовляють із металу. Золоті

_____ роблять із золота, срібні _____ —

із срібла, а бронзові _____ — з бронзи.

Є _____, які виготовлено зі сплавів кількох металів.

4. Розглянь малюнок. Доповни речення.

Назар нагороджений золотою _____.

Тарас нагороджений _____.

Іван _____.

5. Прочитай текст. Випиши виділені сполучення слів.

Медалі героїв України

В Україні за бойові подвиги воїнам

вручають медаль «Захиснику

Вітчизни»

. **Медаллю** «За врятоване життя»

нагороджують тих, хто рятує

людей

. Почесними **медалями нагороджують** героїв праці.

6. Допиши слово *медалька*. Намалюй собачкам медальки.

_____ для Дружка

_____ для Пушка

МЕТРО́

Метро́ — транспорт для перевезення пасажирів, який їде по спеціальних рейках, рухається під землею по спеціальних тунелях або на поверхні по мостах чи спеціально відведених ділянках вулиці.

1. Прочитай вірш. Допиши слово метро у сполученнях слів.

Метр метро подумав мірять,
Метру важко в це повірить,
Глибокі станції в метро,
Й тунелі довгії в метро.
Міряв метр метро весь день,
Східці виміряв лишень.

Станція _____, тунель _____, колія в _____, ескалатор _____, потяги _____, черговий _____.

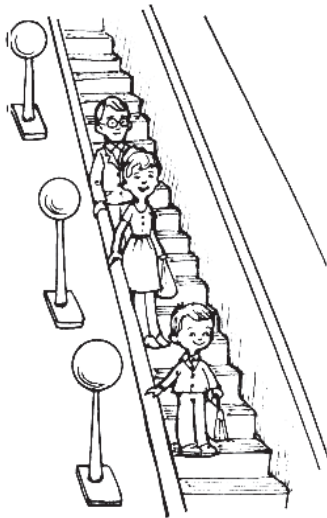
2. Прочитай вірш. Випиши виділені сполучення слів.

Метро, метро, **підхожу** вранці **до метро**,
Метро, метро, **спускаюсь** сходами **метро**,
Метро, метро, йду по станції метро,
Метро, метро, **заходжу** у вагон **метро**,
Метро, метро, **їду** потягом **метро**,
Метро, метро, **люблю** я їхати **метро**.

3. Виправ помилки.

МЕТРА МИТРО МЕТРО МИТРО МЕРРО

4. Прочитай. Спиши виділені речення.

У великих містах є метро **. Метро — це залізниця під землею.** Потяг

метро їде тунелем . Щоб поїхати в метро, потрібно спуститися рухомими

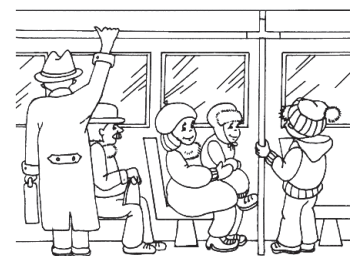
сходами ескалатора. Деякі колії метро розміщено на поверхні. І тоді метро

 схоже на залізницю.

5. Прочитай. Допиши речення.

У метро

Люди, які їздять у метро, — пасажери. Усі пасажери метро повинні виконувати правила. На пероні метро не можна бігати. У вагоні метро прийнято поступатися місцем бабусям, дідусям, мамам із маленькими дітьми.

Я їду _____.

Я виконую правила _____.

Я поступаюся місцем _____.

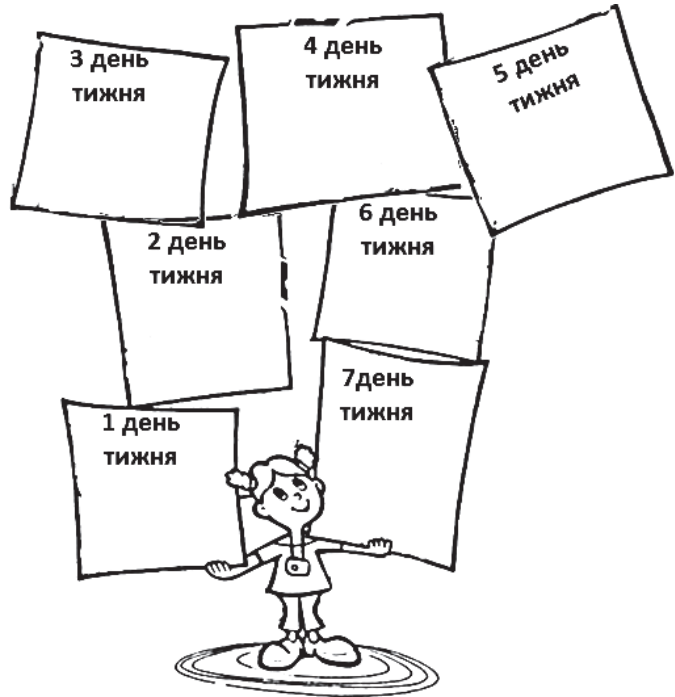
НЕДІЛЯ

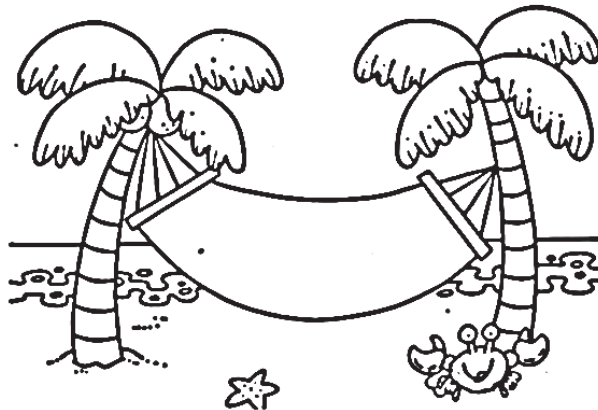
Неділя — назва сьомого дня тижня, коли всі відпочивають.

1. Напиши назви днів тижня.

Понеділок — перший день,
Другим є **вівторок**,
Третім днем є **середа**,
А **четвер** — четвертим.
П'ятниця — це п'ятий день.
А **субота** і **неділя**
Шостий й сьомий відповідно.

2. Прочитай текст. Допиши речення. Домалюй малюнок.

Наприкінці тижня всі відпочивали та нічого не робили. Тому сьомий день тижня і називали неділя, тобто немає ніяких справ (= «ніякого діла»).

Слово _____ походить від сполучення «ніякого діла».

У _____ ніхто не працював.

У _____ всі відпочивали.

3. Прочитай вірш. Випиши виділені слова.

Черепаха цілий тиждень оглядала вернісаж.

В понеділок роздивлялась літній сонячний пейзаж.

У вівторок звела очі на чудовий натюрморт,

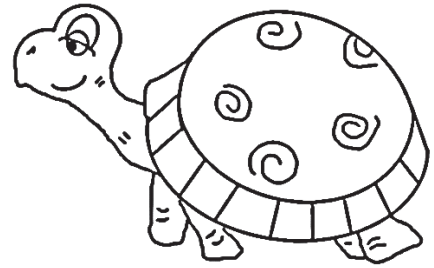
А у середу вивчала кольори картин про спорт.

У четвер — портрети, **в п'ятницю** — декор,

У суботу розглядала київський собор.

У неділю черепаха вигукнула: «О!

Буду малювати капці та пальто!».

4. Розглянь малюнок. Запиши відповіді на запитання, використавши виділені слова.

Куди **прийшли діти** недільного ранку? _____

Чи **сонячним був ранок у неділю**? _____

Кого **побачили діти в неділю в зоопарку**? _____

Чи гарною була недільна прогулянка? _____

5. Розфарбуй таблицю. Домалюй малюнок.

Пори року

Дні тижня

Понеділок

Вівторок

Середа

Четвер

П'ятниця

Субота

Неділя

Час доби

Ранок

День

Вечір

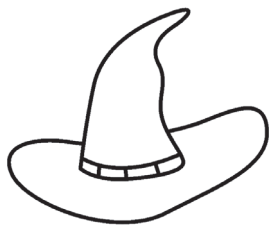
Ніч

ОЗНА́КА

Озна́ка — риса, властивість, особливість кого- або чого-небудь.

Пухнастий

Ознака чаклуна

Озна́ка — предмет, зображення, що є знаком, символом чого-небудь.

Ознака щастя

Озна́ка — за народними повір'ями, уявленнями це прикмета, що знаменує або передбачає що-небудь.

1. Прочитай слова. З'єднай їх лінією зі словом ознака.

ПРИКМЕТА

РИСА

ЗНАК

СИМВОЛ

ОЗНАКА

ВЛАСТИВІСТЬ

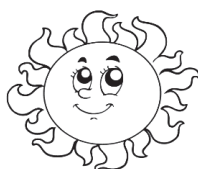
ЕМБЛЕМА

ПОКАЗНИК

ОСОБЛИВІСТЬ

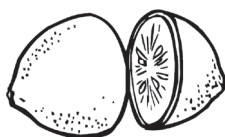
2. З'єднай ознаки і зображення предмета. Підкресли ознаку, яка є суттєвою для визначення певного предмета серед інших.

жовтий
маленький
кислий

жовте
маленьке
пекуче

жовтий
маленький
пухнастий

жовтий
маленький
шерстяний

3. Доповни речення словами: ознаки, ознакою, ознаці, ознаки, ознаку.

_____ бувають різні. _____ олівця є здатність залишати слід на папері. Якщо зупинитися на _____ торта, то це солодкий смак. Для опису _____ їжака часто вживають слово колючий. А _____ гарного учня ти можеш підкреслити сам: неохайність, відповідальність, лень, старанність.

4. Змініть ознаку предмета за зразком.

Зразок. Розмір. Олівець довгий — олівець короткий.

Колір. Квітка жовта — _____.

Розмір. М'яч великий — _____.

Форма. Фігура трикутна — _____.

Смак. Яблуко кисле — _____.

5. Доповни речення словами: ознаки, ознаками, ознак, ознакам.

Ознаки пір року

У кожної пори року є свої _____. Зимовими _____ є снігопад та заметіль. До весняних _____ належать цвітіння рослин та приліт птахів. Без літніх _____ (духоти та спеки) не впізнаємо літо. А осіннім _____ надають значення всі, бо готуватися до зими потрібно і рослинам, і тваринам, і людині.

ПОМІЛКА І ПОМІЛКА

Помилка — неправильність у підрахунках, написанні слова, виконаній роботі.

Помілка — неправильність у вчинках, діях, поведінці.

1. Прочитай. Випиши виділені слова.

У Варі — коза **Милка**,
Не Милка, а **помилка**.
Не їсть траву, а цукор їсть,
Не воду п'є, а лимонад,
І стали звати Милку,
Миленькою Помилкою.

2. Допиши слова: помилки, помилку, помилкою, помилці.

Немає _____,
розглядаю _____,
виправляю _____,
засмучений _____,
напишу на _____,
закреслю _____.

3. Склади речення.

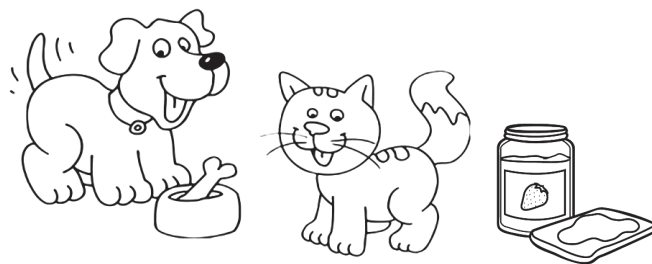
1. списав, у, помилку, Оленки, Петрик.

2. у, помилки, виправив, вчитель, диктанті.

4. Виправ помилки.

Песик дружок та котик пушок — друзі. вани всім діляться. І кісткою, і мясом, і Рибою, і малаком. І навіть хлібом з воренням.

Перевір себе. Дружок, Пушок, Вони, кісткою, м'ясом, рибою, молоком, варенням.

5. Прочитай підписи під малюнками, правильно поставивши наголос.

Я поми́лівся у диктанті. (Зробив поми́лку.)

Я поми́лівся милом. (Намили́вся милом.)

ПОНЕДІЛОК

Понеділок — назва першого дня тижня.

1. З'єднай назви днів тижня та числа, які їм відповідають.

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Понеділок	Неділя	Середа	Четвер	П'ятниця	Вівторок	Субота
-----------	--------	--------	--------	----------	----------	--------

2. Прочитай вірш 2 рази. Допиши біля малюнків слово **понеділок**.

Поне-поне-**понеділок**,
Діти в школу йдуть.
Поне-поне-понеділок,
Зошити несуть.
Поне-поне-понеділок,
Буде чемна дітвора
Поне-поне-понеділок,
Вчитися до вечора.

3. Спиши текст.

Слово **понеділок** утворилось від сполучення слів «по неділі», тобто після неділі. **Понеділок** — це початок тижня. У **понеділок** дорослі йдуть на роботу, а діти — до школи.

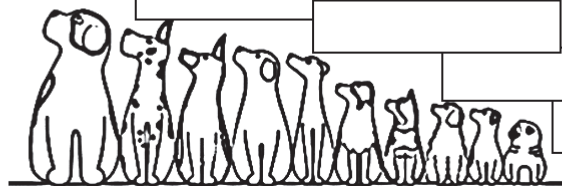
4. Виконай звуко-буквений розбір слів.

НЕДІЛЯ

ПОНЕДІЛОК

5. Напиши слово *понеділок*, зменшуючи букви.

ПОНЕДІЛОК

ПОНЕДІЛОК

6. З поданих слів склади сполучення.

ПОНЕДІЛОК
ВЕСЕЛИЙ

МИНУЛИЙ
НАСТУПНИЙ

ЗВИЧАЙНИЙ

Сонячний понеділок, _____

7. Склади сполучення слів за зразком.

В ПОНЕДІЛОК
МАЛЮЮ КАРТИНУ

ГРАЮ В ІГРИ
ПИШУ ДИКТАНТ

ЧИТАЮ КНИГУ

Поливаю квіти в понеділок, _____

8. Склади і запиши речення.

Артем

з

будували

Тарасом

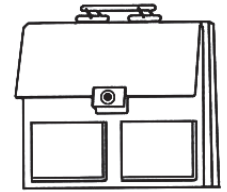
вокзал

із

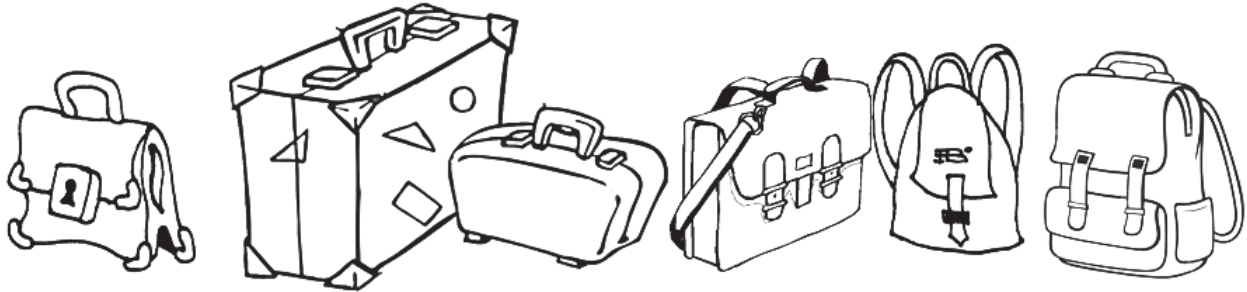
кубиків

ПОРТФЕЛЬ

Портфель — велика чотирикутна сумка із застібкою, у якій носять ділові папери, книжки, зошити та інші речі.

1. Розфарбуй усі портфелі та зроби напис «портфель» унизу зображення портфеля.

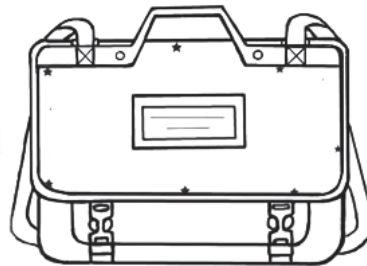

2. Допиши слово *портфель*. Запиши сполучення слів.

новий _____

шкіряний _____

учнівський _____

тканинний _____

дитячий _____

синій _____

3. Прочитай. Підкресли слово *портфель* у різних формах.

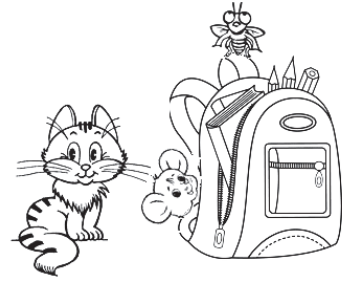
Слово *портфель* прийшло до нас із Франції. Воно утворилося з двох слів: *порт* — носити та *фьой* — листи. Перші портфелі були схожі на папку з ручкою. Портфелями користувалися, щоб не зім'яти ділові папери. Портфелі носили в руці. Сучасні портфелі для учнів є поєднанням портфеля та ранця — військової сумки для солдатів, яка носилася за спиною.

Франція

4. Допиши слова: біля портфеля, за портфелем, над портфелем, у портфелі, із портфеля.

Кіт сидить _____.
Миша сховалася _____.
Муха літає _____.
Книжка лежить _____.
Олівці виглядають _____.

5. Прочитай речення. Запиши їх.

~~У мене є новий портфель.
У портфелі я зберігаю шкільні речі.
Я складаю портфель кожного вечора.~~

6. Прочитай. Продовж речення.

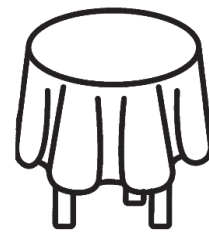

В Іванка легкий портфель. У Марійки — легкий портфель. А в Назара — важкий портфель. Іде Назар додому, ледве портфель за собою тягне. Чому тільки в Назара портфель такий важкий?

У Назара важкий портфель, тому що _____

ПРЕДМЕТ

Предмет — конкретна річ, до якої можна доторкнутися, побачити.

Стіл — предмет меблів.

Предмет — у значенні навчальний предмет — назва уроку в школі (математика, малювання, фізична культура тощо).

Читання — мій улюблений предмет.

1. Прочитай. Постав позначку «+» біля предмета, який ти любиш найбільше. Допиши слово предмет.

Пре-пре-пре — прекрасний **предмет**,
Пре-пре-пре — пречудовий **предмет**,
Пре-пре-пре — прецікавий **предмет**,
Для кожного з нас це свій **предмет**.

предмет «Українська мова»

«Англійська мова» _____

«Математика» _____

«Малювання» _____

«Читання» _____

«Інформатика» _____

2. Знайди і виправ помилки.

ПРІДМЕТ ПРЕДМТ ПРИДМЕТ ПЕДМЕТ ПРИДМТ

4. Називають предмети — іменники. Підкресли назви предметів, тобто іменники. Став запитання хто? або що?

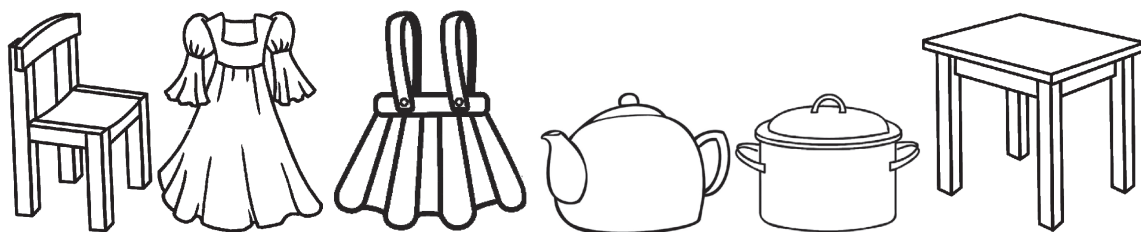
Книга, зошит, червоний, пише, малювати, малюнок, сонце, кіт, мишка, чисто, п'ять, стіл, стілець, дівчинка, хлопчик, маленький.

3. З'єднай лінією сполучення слів та малюнки. Напиши речення за зразком.

предмет меблів

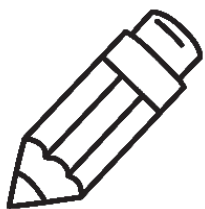
предмет одягу

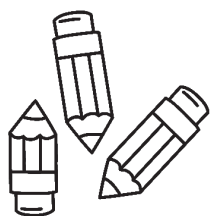
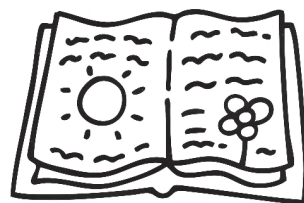
предмет посуду

Зразок. Сукня — предмет одягу.

5. Підпиши малюнки. Напиши слова предмет чи предмети.

СЕРЕДА

Середа — назва третього (після неділі) дня тижня.

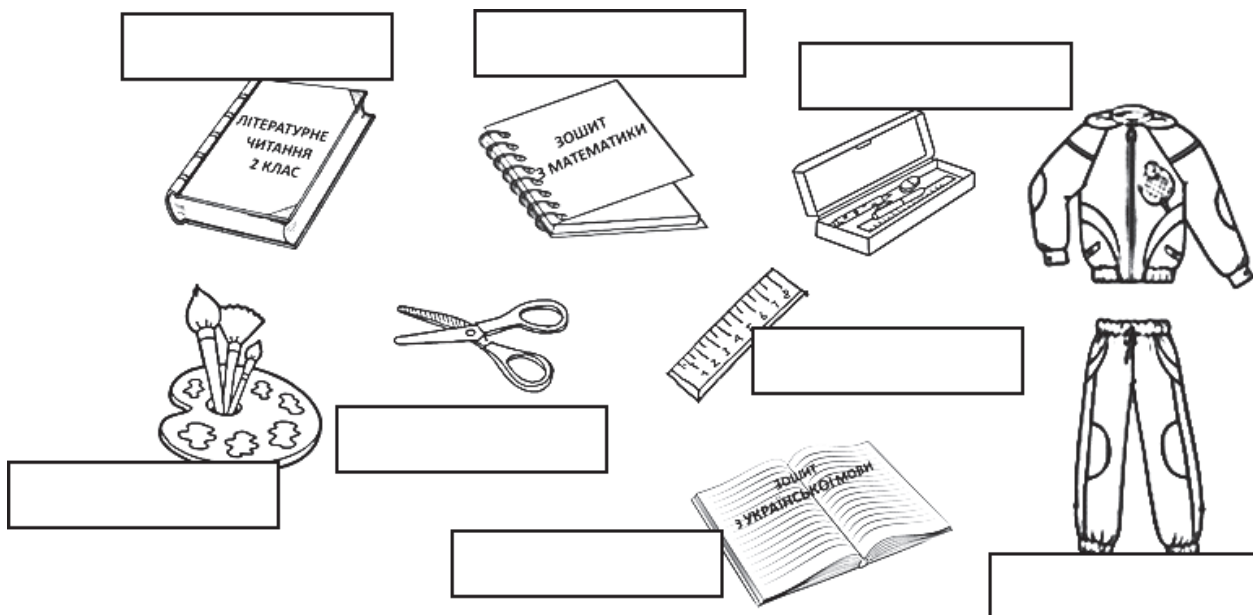

1. Прочитай вірш. Склади речення за зразком. Починай так: У середу...

Сере-сере-середа,
Це день тижня для труда.
Учень в середу у школі,
Селянин працює в полі,
Робітник — на заводі,
Лісник в лісі, на природі.
Середа — день-трудівник,
І до праці він вже звик.

У середу учень учиться в школі.

2. Згадай, які уроки в тебе в середу. Вибери та підпиши ті предмети, які тобі можуть стати у пригоді. Підпиши їх словом *середа*.

3. Запиши, що робили хлопчики в середу, за зразком. Використовуй слова з довідки.

Петрик

Тарас

Назар

Дмитро

Зразок. У середу Іванко співав пісні.

Довідка: їв кашу, читав книжку, писав диктант, грався машиною.

4. Прочитай текст. Випиши виділені слова.

У kota Пушка **в середу** — день народження. **Середа** — гарний день для свята.

Усю **середу** котик чекав подарунків. Протягом **середи** мама спекла котику торт

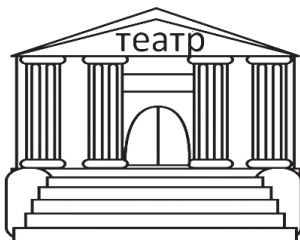
, але кіт його їсти не став. Марічка задоволена **середою**, бо одержала

оцінку «12» , але кіт цього не зрозумів. **У середу** тато піймав котику рибку.

«Ура! — нявчав кіт. — Це справжнє свято!».

ТЕАТР

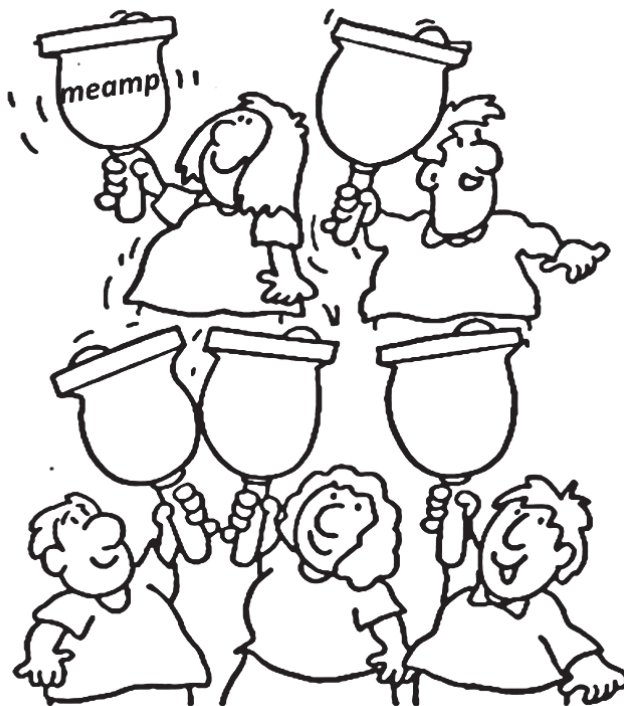
Те́атр — вид мистецтва, що відображає життя за допомогою гри акторів на сцені перед глядачами.

Те́атр — приміщення, будинок, у якому відбуваються вистави.

1. Прочитай вірш. Напиши на кожному дзвіночку слово театр.

До театру дзвінок кличе,
Буде дійство таємниче.
Дзень-дзелень, дзень-дзелень,
У театрі кожний день
Перший дзвін — іди до залу,
Другий — в крісло ти сідай,
А як третій обірветься —
Вже вистава розпочнеться.
Дзень-дзелень, дзень-дзелень,
У театрі кожний день
Грає музика весела,
Оплески й дитячий сміх
Радують тут нас усіх.

2. Допиши слова у сполученнях слів. Склади речення з одним із сполучень.

театру театр театрі театром

Йти до _____, заходити в _____, дивитися виставу
в _____, пишатися українським _____, побачити в
_____, актори _____.

Речення. _____

3. Склади та запиши речення. Розстав числа від 1 до 5, позначивши, що було спочатку, а що – потім.

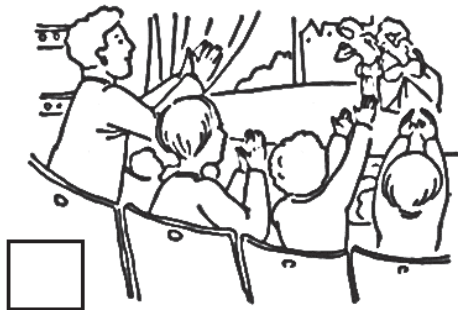
у, гардеробі, речі, залишили, Ми, театральному.

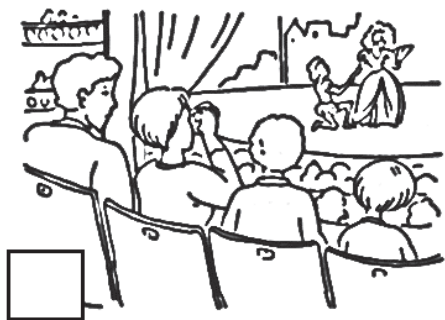
ми, У, неділю, до, театру, ходили.

купив, Тато, у, театральній, касі, квитки.

аплодували, Всі, акторам, театральним.

Вистава, цікавою, Театральна, була.

4. Прочитай. Спиши два речення за вибором.

Вертеп

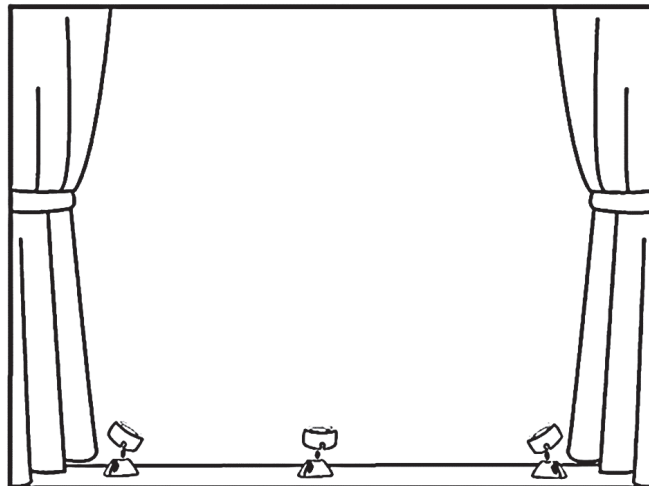
Український народний ляльковий театр називають вертеп.

Театр вертеп мав форму ящика, у якому наче два поверхи. На верхньому поверсі театру вертеп розігрувалися вистави з життя святих, а на нижньому — з буття людей.

Ці театральні вистави показували і на вулицях.
Справжній український вуличний театр!

5. Прочитай. Намалюй ляльок-акторів свого театру на сцені. Напиши відповіді на запитання, використавши виділені слова.

Театр ляльок

У ляльковому театрі ролі виконують ляльки, якими керують люди. Театральні ляльки можуть одягатися на руку. Ляльки, які рухаються завдяки ниткам, назвали маріонетками. Ти теж можеш зробити ляльку для свого театру з паперу, тканини, клубків ниток тощо.

Як **звати ляльку** твого театру? _____

З чого виготовили театральну ляльку? _____

УЧИТЕЛЬ

Учитель — особа, яка навчає, викладає який-небудь навчальний предмет у школі.

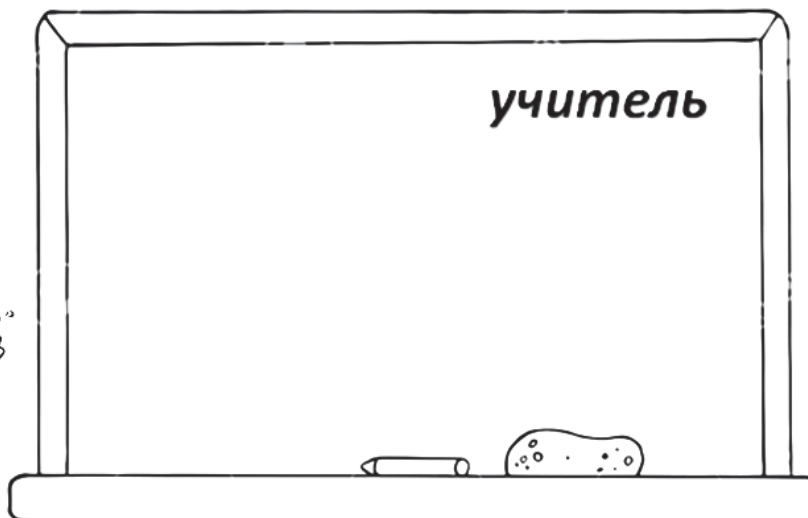

Учитель — людина, яка впливає на інших, передає свій досвід, знання, слугує для них прикладом.

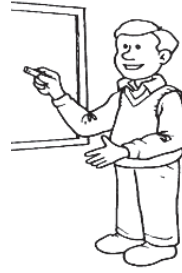
1. Прочитай. Впиши виділені слова. З одним із них склади речення.

Учить учитель учнів весь день,
Вчити вчителю учнів не лінь,
Вчитель навчає ручку тримати,
Вчитель **навчає** букви писати,
Вчитель навчає все рахувати,
Вчитель навчає про природу дбати,
Вчитель навчає Вітчизну любити,
Вчитель навчає, як в світі жити.

2. Напиши слово учитель на дошці стільки разів, скільки зможеш.

3. З'єднай слова і малюнки. Виконай звуко-буквений розбір слів.

ВЧИТЕЛЬ

УЧИТЕЛЬ

УЧИТЕЛЬКА

4. З'єднай лініями слова. Запиши утворені сполучення слів.

учитель

учителька

Сергійко

Сергій Борисович

Анна Сергіївна

Марія Василівна

Дмитро Іванович

Пушинка

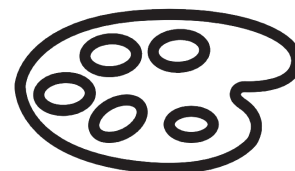
Учитель Марія Петрівна, _____

5. Напиши текст про свою вчительку. Користуйся виділеними словами запитань.

Як звати твою вчительку? _____

Які улюблені квіти твоєї вчительки? _____

Чому ти поважаєш свою вчительку? _____

ЧЕРВОНІЙ

Червоний — який має забарвлення одного з основних кольорів веселки, що йде перед оранжевим; кольору крові та його близьких відтінків.

1. Прочитай. Випиши виділені слова.

Черв'як любив **червоний** колір.
Червоним радував свій зір,
Коли траплялася нагода:
Все фарбував, наче факір.
Че-че — червоним став папір,
Че-че — **почервонів** весь двір,
Червоне поле, сад і ліс
І в черв'ячка червоний ніс.

Ч РВОНІЙ

2. Допиши слова: червоний, червона, червоне, червоні.

щоки _____

ніс _____

вбрання _____

шапка _____

шуба _____

губи _____

рот _____

3. виправ помилки.

ЧІРВОНІЙ

ЧИРВОНІЙ

ЧЕРВОНІЙ

ЧЕРВНИЙ

4. Прочитай текст. Випиши виділені слова.

Чому **червоний червоним** назвали?

У давнину фарбу виготовляли з рослин і тварин. **Червону** фарбу готували з малесеньких комах — червців кошенілі. Від слова червці утворилося слово — **червоний**. Червоний, тобто зроблений з червців.

5. З'єднай лінією слово *червоний* і назви відтінків червоного кольору.

ВИШНЕВИЙ

КАШТАНОВИЙ

БОРДОВИЙ

НЕБЕСНИЙ

ЧЕРВОНИЙ

АБРИКОСОВИЙ

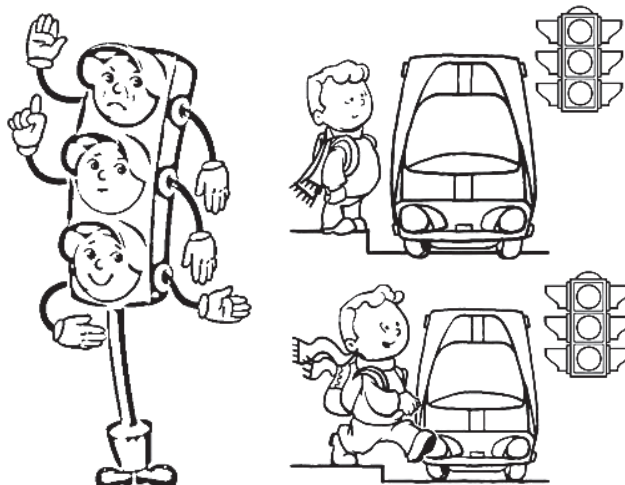
КАЛИНОВИЙ

МАЛИНОВИЙ

6. Доповни текст словами: червоних, червоними, червоним, червоні, червону. Випиши виділені слова.

Червень — місяць _____ кольорів. _____ квітами прикрашені клумби. _____ кольором виграють вишні. _____ суниці **червоніють** на зеленій галявині. _____ ягоду їсть дитина.

7. Випиши сполучення слів.

Червоний колір попереджає про небезпеку. **Червоне світло** світлофора дає сигнал, що небезпечно переходити дорогу. **Червоний костюмчик** сонечка (жучка) попереджає: «Не їж мене!». **Червона книга** попереджає: «Зникають рослини і тварини!».

8. Склади та запиши речення.

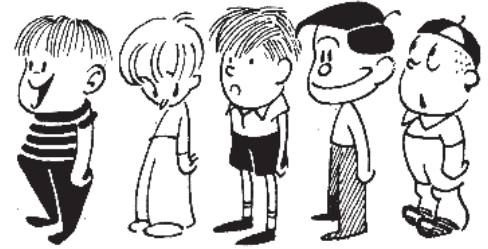
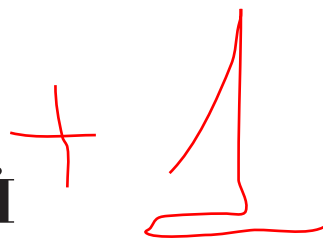
1. від, почервонів, Василько, сорому.

2. почервонів, Дід, гніву, від.

3. ніс, Мій, почервонів, холоду, від.

ЧЕРГОВИЙ

Черговий — який іде за попереднім у певній послідовності, є наступним.

Черговий — який виконує в порядку черговості які-небудь обов'язки.

Черговий — який проводиться, відбувається регулярно через певні проміжки часу.

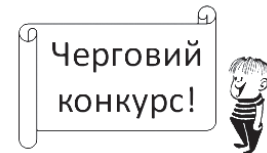
1. Прочитай. Випиши виділені слова.

Черговий!
Я — черговий!
Черговий конкурс!

Клоун кульки роздавав,
Дмитрик у черзі стояв.
«**Черговий!**» — клоун кричить,
Дарує кульку і мовчить.

Дмитрик — **черговий** у класі.
Дмитрик дошку витирав
І підлогу підмітав.
«Черговий сьогодні я.
Я **чергую** не щодня.
Коли **черга** настає,
Чергування підійде».

Черговий конкурс настав,
У Дмитрика багато справ.

2. Доповни речення словами: черзі, черговий, черговому.

Дмитрик одержав кульку, бо стояв у _____.

Дмитрик — _____ у класі.

Дмитрик брав участь у _____ конкурсі.

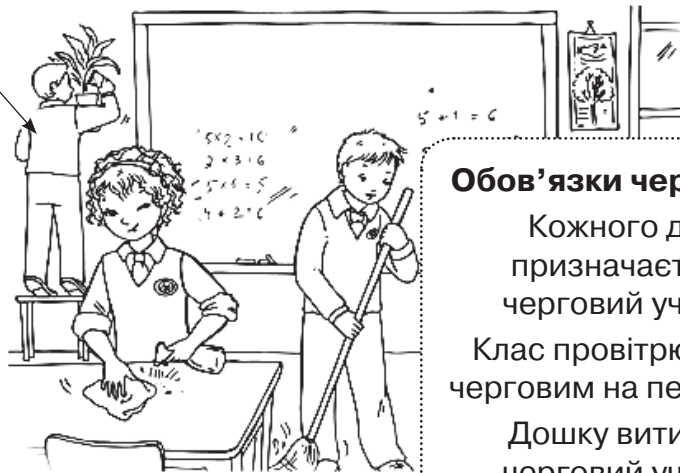
3. Доповни сполучення слів словами: черговий, чергова.

_____ учитель, _____ поліціант, _____ медсестра

4. Прочитай обов'язки чергового у класі. Дай учням імена та запиши їх у прямокутники за зразком.

Черговий Тарас

Обов'язки чергового

Кожного дня
призначається
черговий учень.
Клас провітрюється
черговим на перервах.
Дошку витирає
черговий учень.
Черговому потрібно
полити квіти.

5. Склади речення про роботу, яку виконують діти. Запиши за зразком. Використовуй слова з довідки.

Зразок. Сьогодні черговий Тарас поливає квіти.

Сьогодні черговий _____.

Сьогодні _____.

_____.

_____.

Довідка: витирає парту, витирає дошку, підмітає підлогу, складає книжки.

ЧЕРЕВІКИ

Черевіки — різновид невисокого взуття, що закриває ногу до кісточки, здебільшого на шнурках, гудзиках, липучках або застібках-блискавках.

Черевики

Черевички або туфлі

1. Підкресли слова черевик та черевики. Випиши їх та поділи на склади. Розфарбуй черевик, який підійде клоуну. Домалюй ще один такий самий.

Чере-чере — черевики,
Черевики невеликі.
Чере-чере — черевики,
Черевики завеликі.
Як помірять черевик,
Щоб до нього клоун звик?

2. Розфарбуй черевики та допиши слова: черевик або черевики.

жовтий _____,

сині _____

червоний _____,

чорні _____

3. Встав слова: черевиках, черевики, черевикам, черевиків.

Бігати у _____, чистити _____, радіти новим _____, застібка на _____, підошва _____.

4. Доповни речення словами.

ВЗУВАЮТЬ (якщо попереднє слово закінчується на голосний звук)

УЗУВАЮТЬ (якщо попереднє слово закінчується на приголосний звук)

Сукню одягають, а черевики _____.

Сорочку одягають, а черевики _____.

Куртку одягають, а черевикк _____.

Шапку одягають, а черевикк _____.

5. З'єднай лінією назви предметів взуття та малюнки. Обведи черевики.

ТУФЛІ

ЧОБОТИ

КАПЦІ

ЧЕРЕВИКИ

САНДАЛІ

Удома я взуваю _____

Узимку я взуваю _____

Восени та навесні я взуваю _____

Улітку я взуваю _____

6. Підкресли слово без помилок. виправ помилки.

ЧИРЕВИКИ ЧЕРИВИКИ ЧЕРЕВІКИ ЧЕРЕВИКИ ЧІРЕВИКИ

7. Спиши текст. Підкресли виділені слова.

Тарасові черевики

У Тараса є **черевики**. Без **черевиків** на вулицю не вийти. Перед прогулянкою Тарасик чистить **черевики**. За **черевиками** він доглядає кожного дня.

8. Склади і запиши речення.

1. шиє, Чоботар, черевики.

2. лагодить, черевички, Чоботар.

9. Прочитай. Запиши ознаки черевика.

Любить котик черевик,
Теплий та м'який.
Любить гратися з шнурком
Довгим та легким.
Спати любить в черевіку
Затишнім й зручним.

Черевик (який?) _____.

ЧЕТВЕР

Четвѐр — назва четвертого (після неділі) дня тижня.

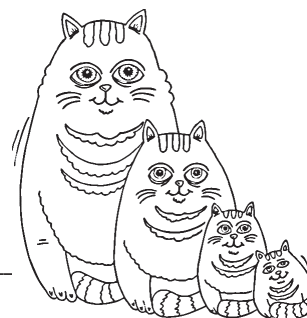
1. Прочитай вірш. Запиши виділене слово всередині цифри 4 стільки разів, скільки поміститься.

Чет-чет-чет — четвертий день,
Чет-чет-чет — **четвер** він зветься,
Чет-чет-чет — четвертим в ряд
Вишикувався на парад.

2. Прочитай і спиши текст.

Чотири коти **в четвер** нявчали.
Чотири собаки **в четвер** гарчали.
Чотири сороки **в четвер** скрекотіли
А я **у четвер** вчив цифру чотири.

3. Знайди помилки у словах та виправи їх.

ЧИТВЕР

ЧЕТВЕРГ

ЧЕВЕР

ЧЕТЕВЕР

ЧЕТВЕР

4. Склади і запиши речення за зразком.

Зразок. У четвер – урок математики.

Четвер

1. Читання
2. Малювання
3. Математика
4. Музика

5. Прочитай речення. Запиши їх у правильному порядку.

У четвер на концерт прийшли батьки.
Усі були задоволені цим четвергом.
З минулого четверга ми готували пісні й танці.
Сьогодні, у четвер, у нашому класі свято.

6. Коли так кажуть?

Вислів **«після дощукі в четвер»** виник через недовіру давніх людей до Перуна, слов'янського бога грому і блискавки. Четвер уважався його днем. Люди просили Перуна здійснити їхні бажання, але нічого не відбувалося. Тому про нездійсненне стали говорити, що це станеться після дощукі в четвер.

Склади речення з висловом «після дощукі в четвер».

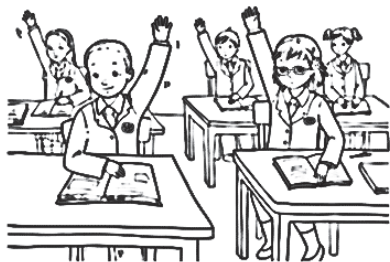
ЧИТА́ННЯ

Чита́ння — дія за значенням читати. Уміння читати, сприймати надруковане.

Читання — важливе вміння.

Чита́ння — навчальний предмет.

Чита́ння — те, що читають, читаний текст.

Почався урок читання.

Корисне читання.

1. Прочитай. Випиши виділені сполучення слів.

Ання-ання-ання — **цікаве читання**,
Ання-ання-ання — **корисне читання**,
Ання-ання-ання — **повчальне читання**,
Ання-ання-ання — **виразне читання**,
Ання-ання-ання — **правильне читання**,
Без читання немає навчання.

ЧИТА́ННЯ

2. Доповни речення словами: **читання, читанні, читанню, читанням.**

Мій улюблений предмет — _____.

На _____ ми читаємо цікаві твори.

Я приділяю _____ багато часу.

Я задоволений своїм _____.

Без _____ було б важко вчитися.

3. Виконай звуко-буквений розбір слів.

ЧИТАННЯ

НАВЧАННЯ

ЗАВДАННЯ

4. З'єднай лініями слова. Запиши утворені сполучення слів.

газети

книжки

журналу

ЧИТАННЯ

оголошення

назви

МЕНЮ

Читання казки, _____

5. Спиши текст.

Чи корисне читання лежачи?

Діти люблять читати лежачи. Але від такого читання псується зір. Читачі про це не знають! Не читайте лежачи. Дбайте про своє здоров'я.

ШОФЕР

Шофёр — назва професії водія автомобіля.

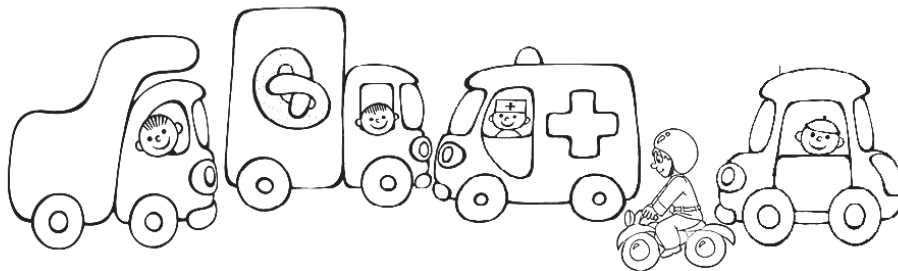
1. Прочитай. Склади речення зі словом *шофер*.

ШОФЕР

Фер-фер-фер — їде шофер,
Фер-фер-фер — везе шофер,
Фер-фер-фер — шофер працює,
Вправно машиною керує.

2. Прочитай. Обведи зображення водія, якого не називають шофером. Випиши виділені слова.

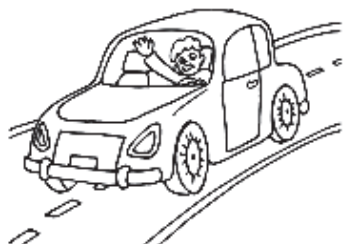
Про шоферів

Шофер — людина, яка працює водієм. **Шофери** водять легкові машини. Шофери водять вантажівки. Деяким **шоферам** випадає возити хліб. **Шоферу** «швидкої допомоги» потрібно швидко відвезти хворого до лікарні. **Шофера** таксі можна впізнати за формою.

3. Виправ помилки.

ШАФЕР ШЕФЕР ШОВЕР ШОФЕР ЩОФЕР

4. Допиши слово шофер.

досвідчений _____, необережний _____, уважний _____

5. Прочитай текст. Спиши перше речення.

Слово шофер з'явилося тоді, коли машини працювали на парі. Для вироблення пари спалювали дрова чи вугілля. Людину, яка клала вугілля чи дрова, називали кочегар, або опалювач. Французькою мовою — шофер. Тепер воно називає людину, яка водить автомобіль.

6. Запиши сполучення слів.

Шоферська кабіна

Шоферський килимок

Шоферське крісло

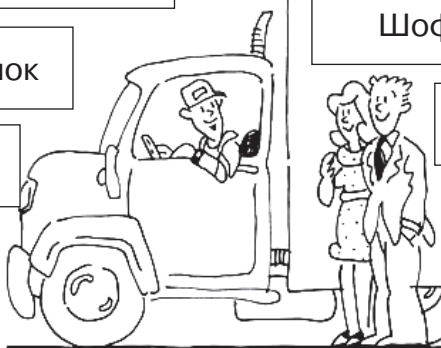
Шоферські права

Шоферів капелюх

Шоферова куртка

Шоферове серце

Шоферові руки

ЯСЕН

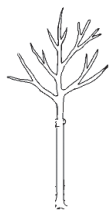
Ясен — дерево з перистим листям і міцною деревиною, яку використовують для різних виробів.

Перистий — формою, будовою подібний до пера.

Перистий лист — листок із попарними листочками на одному черешку.

1. З'єднай лінією слова і малюнки. Виконай звуко-буквений розбір слів.

ЯСЕН

ЯСЕНЕЦЬ

ЯСЕНОЧОК

2. Прочитай вірш. Випиши виділені слова. Склади з ними речення.

Ясен, **ясен**, **ясенець**,
Невеликий пагінець.
Ясен, ясен, **ясеночок**,
Поряд ріс малий кленок.
Ясен, ясен, **ясеночок**,
Всіх запрошує в гайочок.

3. Допиши слово ясеня.

плоди _____

листя _____

квіти _____

стовбур _____

4. Обведи листя і плоди ясеня. Доповни речення.

Листя _____ схоже на _____.

Плоди _____ схожі на _____.

5. Доповни речення словами: ясен, ясенем, ясена, ясені.

_____ назвали _____, бо під ним — ясно.

Сонячне світло легко проходить крізь листя _____.

І на _____ світло, і під кроною _____ —

сонячні промені видно. _____ — ясне дерево.

6. Допиши слова: *ясеневий, ясеневу, ясеневе, ясеневі.*

Із деревини ясена виготовляють багато корисних предметів:

- _____ лук,
- _____ стрілу,
- _____ булаву,
- _____ коромисло,
- _____ відра,
- _____ колесо,
- _____ гітару,
- _____ лижі,
- _____ сани,
- _____ віз.

Посібник створено з метою підвищення ефективності проведення уроків літературного читання, здійснення принципів диференціації. У ньому вміщено прозові твори для читання безпосередньо на уроках, удома, для самостійної роботи.

Книжка стане у пригоді педагогам, батькам та дітям.

Навчальне видання

БОЛЬШАКОВА Інна, ПРИСТІНСЬКА Марина

У СВІТІ СЛОВНИКОВИХ СЛІВ
Система нетрадиційних завдань
для словникової роботи в 2 класі

Упорядкування:

Пристінська Марина Сергіївна

Формат 60 × 84/8
Умовн. друк. арк. 10.23. Наклад ___ пр.
Зам.

ТОВ «Видавничий дім «Перше вересня»
01014, м. Київ, вул. Тимірязєвська, 2
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серія
ДК № 4671 від 09.01.2014

Видруковано з готових діапозитивів у ПП «Житомироблдрукарня»
10014, м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 17
Свідоцтво серія ЖТ № 1 від 06.04.2001 р.